ბიბლიოთეკა

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, გაერთიდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 105 (20146) პარასკევი, 6 მაისი, 1988 წელი. ◆ ფასი 3 კაპ.

რესპუბლიკა გზას უღობავს შვილებს...

ლამაზ, სტილიზებულ სამხედრო ფორმაში გამოწყობილმა ათობით ახალგაზრდამ 5 მაისს გვიან-გვიანთან და ყვავილებით შეიმკო ვ. ი. ლენინის ძეგლი თბილისში. ასე დაიწყო გასაჭვავები ახალგაზრდობისა და უმაღლეს სამხედრო სასწავლებელში შემსვლელ ჭაბუკთა ტრადიციული რესპუბლიკური შეკრება, რომელიც წელს დაიწყო საქართველოს დედაქალაქში ხსოვნის საკავშირო ვაჟბის ფარგლებში, დიდ სამამულო ომში საბჭოთა ხალხის გამარჯვების 43 წლისთავს რომ ეძღვნება.

— არმიისა და ფლოტის ვეტერანებთან ერთად ყვავილებთან შეკავებულ თითოეული ჩვენგანისათვის წმიდათაწმიდა ადგილი, უცხობი ჯარისკაცის საფლავი გამარჯვების პარკში, — თქვა ვ. სიდამონიძემ, რომელმაც საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის რადიოტექნიკის ფაკულტეტის პირველი კურსი დამთავრა. — ერთხელ კიდევ ვიგრძენი, თუ რა დიდი პასუხისმგებლობაა იყო შენი მიწა-წყლის დამცველი, ისევე როგორც იცავდნენ ის მეომრები, რომელთა მემორიალის სკულპტურები წარსულ ბრძოლებს მოგვაგონებენ.

— კარგი შევსება მიდის არმიაში, — ჩაება საუბარში ყოფილი ფრონტელი, გადადგარი პოდპოლკოვნიკი ა. აბზიანიძე. — მე ვესაუბრე ყმაწვილებს. მათ შორის არიან მძღოლები და რადიოტელეგრაფისტები, სხვადასხვა საჭირო სპორტის თანრიგოსნები. ეი, ამ სამ ყმაწვილს კი ოფიცრობა გადაუწყვეტია. შესანშნავი არჩევანია. მინდა, რომ ოფიცერთა რიგებში ბევრი ჩვენი თანამემამულე იყოს!

ხეალინელელი მეომრები და ისინი, რომელთა მხედრული ტრადიციებიც შემკვიდრეობით უნდა მიიღონ, ავტომუსეუმმა საქართველოს ფილარმონიის დიდი საკონცერტო დარბაზის შენობასთან მიიყვანეს. აქ გიმართა სახეიმო კრება, რომელიც ნამდვილ სამხედრო სამსახურში და სამხედრო უმაღლეს სასწავლებლებში ახალგაზრდობის გაცილებას მიეძღვნა.

კრების პრეზიდიუმში არიან ამხანაგები ჯ. ი. პატიაშვილი, ვ. ი. ალავიძე, გ. ნ. ენუქიძე, ა. ნ. ინაური, კ. ა. კოჩეტოვი, ბ. ვ. ნიკოლსკი, ზ. ა. ჩხეიძე, გ. გ. გუმბარიძე, ჯ. ვ. მარგველიძე, ვ. მ. სირაძე, ამიერკავკასიის წყნეთრროშვილი სამხედრო ოლქის ჯარების სარდალი, გენერალ-ლეიტენანტი ი. ნ. როდიონოვი, ამიერკავკასიის წყნეთრროშვილი სამხედრო ოლქის სამხედრო საბჭოს წევრი — პოლიტსამმართველოს უფროსი, გენერალ-მაიორი ა. ნ. ნოვიკოვი, ამიერკავკასიის წყნეთრროშვილი სასაზღვრო ოლქის ჯარების უფროსი, გენერალ-მაიორი ი. კ. ეფიმოვი.

კრება გახსნა საქართველოს სსრ სამხედრო კომისარიატის პოლიტგანყოფილების უფროსმა, პოლკოვნიკმა ვ. გ. სულაბერიძემ.

შესრულდა საბჭოთა კავშირისა და საქართველოს სსრ სახელმწიფო ჰიმნები.

დარბაზში შემოტანეს მხედრული დიდების შარავანდედით შემკული საბრძოლო დროშები.

მომავალ მეომრებს „ბრა დაულოცეს არმიის გენერალმა კ. ა. კოჩეტოვმა, სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების ვეტერანმა, საბჭოთა კავშირის გმირმა შ. ი. შეროდაიამ, თბილისის კამეოლ-მაკეთილ კომბინატის ოსტატის თანაშემწემ, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა, სოციალისტური შრომის გმირმა ვ. ბ. ქემიშაშვილმა, ყოფილმა ინტერნაციონალისტმა მეომარმა, წითელი ვარსკვლავის ორდენოსანმა ნ. ტ. გორდეზნაძემ, გასაჭვეთის ლეგმა ვ. ი. კოხრეიძემ, სწავლის ფრიდოსანმა, თეოლოგის მეთაურმა, უფროსმა სერჟანტმა მ. ა. გალკინმა, კომკავშირის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა გ. რ. ბარამიძემ, თბილისელმა პიონერებმა და მოსწავლეებმა.

თავისი ამხანაგების სახელით ლენინგრადიის უმაღლესი სამხედრო-საზღვაო სასწავლებლის ავიატორიენტმა ა. კ. გუბამ შეკრებილთ აღუთქვა, რომ საბჭოთა საქართველოს წარგზავნილები დირსეულად განაგრძობენ ქვეყნის შეორიდებული ძალების რეგიმში უფროს თაობათა სახელოვან ტრადიციებს.

კრებაზე გამოვიდა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ჯ. ი. პატიაშვილი.

არმიაში ახალგაზრდობის გაცილება, — თქვა ორატორმა, — ყოველთვის ღირსშესანშნავი მოვლენაა: სასახარულო და ცოტა ნაღვლიანიც, მაგრამ შუდამ საზეიმო. გულთბილი, გულითადი სიტყვები გაისმა დარბაზში საბჭოთა შეიარაღებული ძალების ახალგაზრდა შვილების მორიგი, სავაზაფხულო გაწვევის მისამართით. დღე, როცა ჭაბუკები სამშობლოს დამცველთა რიგებში დგებიან, მათ დიდხანს, სამუდამოდ უნდა დაახსოვდეთ. მთა ყოველთვის შეგნებული უნდა ჰქონდეთ, რომ თითოეული კომუნისტი, თითოეული საბჭოთა ადამიანი მოვალეა, როგორც ეს პარტიის პროგრამით არის განსაზღვრული, ყველაფერი იღონოს, რათა სათანადო დონეზე იყოს ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობა, რომ სოციალისტური სამშობლოს დაცვა, შეიარაღებული ძალების რიგებში სამსახური სსრ კავშირის მოქალაქის საპატიო მოვალეობა და წმიდათაწმიდა ეალია.

გზის დალოცვისას გამოითქვა რწმენა, რომ ახლანდელი გასაწვევები კეთილსინდისიერად შეისწავლიან სამხედრო საქმეს, უყოყმანოდ შეასრულებენ სამხედრო წესდებათა მოთხოვნებს და მეთაურთა და უფროსთა ბრძანებებს — ღირსეულად მოიხდიან მხედრულ ვალს, თუნდაც ეს იყოს რთული, ზოგჯერ მკაცრ ვითარებაში, საომედოდ დაიცვენ საბჭოთა ადამიანების მშვიდობიან შრომას, მშვიდობიან ცხოვრებას. ერთბაშად ხომ რამდენიმე ღირსშესანიშნავი მომენტით გამოირჩევა პეტიოდი, როცა ისინი დგებიან სამშობლოს დამცველთა რიგებში.

მომდინარე წელი სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების — დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის პირველის 70 წლისთავის წელია — და ახალგაზრდა მეომრებს მოუწევთ განაგრძონ საბჭოთა არმიისა და საბჭოდრო-საზღვაო ფლოტის გმირული ისტორია, სახელოვანი ტრადიციები, რომელთა ჩამოყალიბება და მეტნებლობა განუყოფელად არის დაკავშირებული ვ. ი. ლენინის სახელთან, კომეოსლტური პარტიის საქმიანობასთან, მათ წილად ხვდათ პატივი ჩაწერონ ახალი ბრწყინვალე ფურცლები წითელი არმიის — გამარჯვებული ხალხის მასობრივი, რეგულარული, დისციპლინიანი არმიის მატიანეში, რომელმაც დაიცვა ოქტომბრის მონაპოვრები. მათ უნდა განაგრძონ სამშობლოს უანგარო სამსახურის ტრადიციები, კვლავ და კვლავ ცხადყონ ისეთი ამაღლებული თვისებები, როგორიცაა ლენინური პარტიის, დიდი ოქტომბრის საქმის, საბჭოთა ხალხის უსაზღვრო ერთგულება, შეგნებული მხედრული დისციპლინა, მგზნებარე პატრიოტიზმი და სოციალისტური ინტერნაციონალიზმი.

ახალგაზრდები მეომრები ხდებიან დიდ სამამულო ომში საბჭოთა ხალხის გამარჯვების დღესასწაულის წინ, რომელიც, როგორც სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალურმა მდივანმა მ. ს. გორბაჩოვმა თქვა, ჩვენი ისტორიის ერთ-ერთი ყველაზე სახელოვანი და გმირული ფურცელი გახდა და ცხადყოო, რომ საბჭოთა ხალხი, პარტია, სოციალიზმი და ოქტომბერი განუყოფელნი არიან, და მსოფლიოში არ არის ძალა, რომელიც დაარღვევს ამ ერთიანობას. სიმტკიცე და ვაჟკაცობა, მამაცობა და გმირობა გამოიჩინეს დიდი სამამულო ომის წლებში ჩვენი რესპუბლიკის წარგზავნილებმა. სამშობლოსათვის ბრძოლებში მონაწილეობდა საქართველოს 700 ათასი შვილი, რომელთაგან ნახევარი შინ ვერ დაბრუნდა, სიცოცხლე შესწირა სამშობლოს.

ამასთან დაკავშირებით შეკრების მონაწილეებს შეახსენეს, რომ ახლახან, ხსოვნის საკავშირო ვაჟბის გახსნის წინ, თბილისში მყოფმა ავიაციის მარშალმა, საბჭოთა კავშირის გმირმა, საბჭოთა კავშირის კომეოსლტური პარტიის და საბჭოთა ხალხის რეგოლუციური, სამხედრო და შრომითი დიდების ადგილებში კომკავშირელთა და ახალგაზრდობის საკავშირო ლაშქრობის ცენტრალური შტაბის თავმჯდომარემ ს. ი. რუდენკომ წუხილით თქვა, რომ უკანასკნელ ჯერს ჩვენი რესპუბლიკის წარმომადგენლებს, განსაკუთრებით მკვიდრ ეროვნებას შორის ცოტანი არიან თვალსაჩინო მხედართმთავრები, განთქმული მფრინავები, მეზღვაფრები, ტანკისტები. იგივე აზრი გამოითქვა აპრილის შუა რიცხვებში გამართულ რესპუბლიკის პარტიული აქტივის და ამიერკავკასიის წყნეთრროშვილი სამხედრო ოლქის პარტიული აქტივის გაერთიანებულ კრებაზე, რომელშაც განიხილა სსრ კავშირის შეიარაღებულ ძალებში სამსახურისათვის წარვგზავლი და გასაწვევი ახალგაზრდების მომზადების მომდგომი გაუმჯობესების საკითხები.

ეს ფრიად მნიშვნელოვანი საკითხია და მოითხოვს უკიდურესად დიდ ყურადღებას. თავის დროზე ხომ საქართველოს ჩვენს არმიას მისცა სამეთაო კენერალიტეტის ისეთი თვალსაჩინო წარმომადგენლები, როგორიცაა არიან გენერალ-პოლკოვნიკები კ. ელიავა-ძე, ბ. ჩანჩიბაძე, და ა. ინაური, გენერალ-ლეიტენანტები ვ. ჯანელიანი, ვ. ნინეიშვილი, ი. ჯორჯაძე და ბევრი სხვანი. შეკრების მონაწილეებმა, რომელმაც გადაწყვიტეს შეეთხოვნენ უმაღლეს სამხედრო სასწავლებლებში, სამოდამოდ დაუკავშირონ თავიანთი ბედი არმიას, უსოფოს წარმატებით ჩაბარებისთვის შესასვლელი გამოცდები, გამხდარიყვნენ კურსანტები, შემდეგ კი მამაცი საბჭოთა ოფიცრები, მაღალ ეტარებისთვის მომავალი ოფიცრის წოდება, ესწრაფოდნენ სრულყოფას.

შეკრებაზე დასასახელეს ისინი, ვინც ფასადებელი წელილი შეიტანა ფაშიზმზე გამარჯვების მიღწევაში, ისინიც, ვინც სიცოცხლე გაწირა მისთვის, ჩვენი თანამემამულეები — საბჭოთა კავშირის გმირები ბ. მაისურაძე, ალექსანდრე მატროსოვის გმირობა რომ გაიმეორა, მ. ქანთარია, რომელმაც მიხეილ ეგორროვთან ერთად აღმართა გამარჯვების დროშა დამშობილი რაიხსტაგის თავზე, განთქმული კოდაკაკელი პარტიზანი დ. ბაქრაძე, წყალქვეშა ნავის კაპიტანი ი. ოსე

XIX საკავშირო კონფერენცია

მე რომ დელეგატი ვიყო

საჭიროა პირველადის როლის გაზრდა

ბარდაძემნის სტრატეგიული კურსის წარმატება, სახოლოო ჯამში, დამოკიდებულია მისდამი ახალგაზრდობის განწყობაზე, ამიტომ ყველაზე მეტი ყურადღების გამოჩენა, თავისი მუშაობის ყველაზე მეტად გადასინჯვა სწორედ უმაღლესი სკოლების პარტიულ ორგანიზაციებს მართებთ.

რამდენი ხანია ეგრეთ წოდებულ „ჭაღლდღმანიას“ ვებრძვით, მაგრამ ეტყობა ვებრძვით მხოლოდ ლოზუნგებით.

საჭიროა პირველად პარტიული ორგანიზაციების ქმედითუნარიანობის გაზრდა. ფაქტიურად „მუშაობა“ კვლავ სტატისტიკის დონეზეა: რამდენნაი სტუდენტმა

(დასასრული)

ბარბაზმა ამბობენ: კომკავშირმა ავტორიტეტი დაკარგო. უფრო სწორი იქნება თუ პარტიული ორგანიზაციაა ასეთ შემთხვევაში კომკავშირის აქტივს კი არ დაუსვამს შეკითხვას — რატომ? არამედ, ამ კითხვაზე პასუხს თავის მუშაობაში მოიტანს. სტუდენტებს, კომკავშირელებს პარტიულმა მუშაკებმა ბევრი რამ უნდა ასწავლონ, რადგან ჩვენს ასაკში ჯერ კიდევ ვსწავლობთ, არა გვაქვს ის ცხოვრებისეული გამოცდილება, რაც წინა თაობას უკვე გაუფლია. ჩვენ უნდა მოგვიწოდონ სწორი გზისაკენ, რომელსაც ხანდახან შეიძლება ვეღარ ეს ვხედავდეთ. ერთი ფაქტია კიდევ ნიშანდობლივი. პირველადი პარტიული ორგანიზაციის სტრუქტურაში ბევრ ადგილებში კომკავშირის სექტორი, რომელსაც ტრადიციულად კომკავშირის მდივანი უძღვება. ვფიქრობ ეს არ არის სწორი. აღნიშნულ სექტორს, კომკავშირულ მუშაობას უშუალოდ უნდა ხელმძღვანელობდეს პარტიული ორგანიზაციის მდივანის მოადგილე, რასაც უმაღლეს სასწავლებლებში პარტიულ ორგანიზაციას ალბათ არა აქვს იმაზე უფრო დიდი საზრუნავი და საფიქრალი, რასაც სტუდენტებასთან მუშაობა ჰქვია. ეს მუშაობა უნდა ეფუძნებოდეს ყველგან— უმაღლესი სასწავლებლის კედლებშიც და მის გარეთაც, სასწავლო პროგიოდში და არდადეგების დროსაც. კერძოდ, შესაბ შრომითი სემესტრი გვაქვს მხედველობაში. სასურველია, რომ ზაფხულის არდადეგების დროს შრომითი რაზმების შემადგენლობაში სტუდენტებთან ერთად ლექტორებიც მონაწილეობდნენ. მთლიანად ეს ფაქტორები ეფუძნებიან ერთ ფაქტორს, რომელიც ძიგელების ხანგრძლივ მუშაობენ. ეს უკვე იქნება ფაქტიური და არა მარტო სიტყვიერი მტკიცება იმისა, რომ ეროს კულტურის, საგაზეთოს ფილოლოგიის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტი, აკად. ქ. კეკელიძის სახელობის სტიპენდიანტი, ფაკულტეტის კომკავშირის კომიტეტის მდივანი.

ი. ნაცვლიშვილი,

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის V კურსის სტუდენტი, აკად. ქ. კეკელიძის სახელობის სტიპენდიანტი, ფაკულტეტის კომკავშირის კომიტეტის მდივანი.

მეხუთე ვარიანტი

ანუ ზვიად ტატიშვილის „შურისძიება“. რომელიც საარჩევნო იჯარის გზას დაადგა

ზვიდ ბვეისოოდა არაერთმნშვნელოვანი და რთული ბორობები, მრავალი ახალი პროგესისა და მოვლენის წინააღმდეგობრიობა — თვით ცხოვრებაც ხომ წინააღმდეგობრივია. მაგრამ ძიებას რომ ვაკეირდებოდთ, გვახსენდებოდა ის სამახსოვრო შეხვედრა ზვიადთან სუფრაზე. მეზრახის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორის სიტყვებიც: „ჩვენ რომ ასეთი უფლებები და პირობები გვქონდეს, საბჭოთა მეურნეობა ჰექტარზე მეტს მოგვცემდაო...“ და, როცა ეფიქრობდით ამაზე, რას გვასწავლის უწინარეს ყოვლისა მეურნეობრიობის ახალი ფორმები, მოგდიოდით ერთ დასკვნამდე: სოციალიზმს.

რით გააქეს ელო ტატიშვილების კოოპერატივს? სრული თავისუფლებით თავის საქმეებში. როგორც უნდათ, ისე იყენებენ მიწას, ვინც უნდათ, იმას იღებენ საპუშაოზე (ახლახან, სასურველი ოცდაათი ჰექტარი რომ მიიღეს, კიდევ რამდენნაი კაცი აიყვანეს, და კოოპერატივი ალარ არის წმინდა ოჯახური). თვითონ წყვეტენ, რამდენი გადახადონ შრომისათვის, როგორ დახარჯონ სავალდებულო გამოქვითვისა და ხარჯების შემდეგ დარჩენილი ფული. განა მეურნეობრიობის ასეთ თავისუფლებას არ ითვალისწინებდნენ სოციალისტური პრინციპები, რომლებიც შემდეგ ბიეროკრატიად დაამახინჯა?

და კიდევ ამით, რომ აქ სრულიად არ არის ეს ბიეროკრატია. აქ ყველანი — ახლახან მოღებული ბუღალტერიც, ვეტერინარიც, რბის გადამშეშავებელი ტექნოლოგი — მიწაზეა მუშაობენ და ფერმაშიც. საკმაოდ მცირეენი „ბიეროკრატი“ სხვა ვარიანტების დროსაც. ახლა სასოფლო და სამრეწველო შრომის ინტეგრაციის ღონისძიებებს არ იკითხავთ? იგივე ხორცის გადამშეშავებელი ბაზი თუ კომბინირებული საკვების დამამზადებელი დანადგარი (იგი უკვე მიიღო კოოპერატივმა) ასეთი ინტეგრაციის ერთ-ერთი ფორმაა, რომელიც ისევ და ისევ საფეიქლად უდევს სოციალისტურ პრინციპებს.

— ბეერი რამ ჩვენც და აგრომრეწვის ყველა მუშაკაც უნდა ვისწავლოთ კოოპერატივებისაგან, — სულ თავში გვიტიალებდა მაპეულნაშვილის სიტყვები. — მაშინ ჩვენს რეზერვებსაც, შესაძლებლობებსაც გამოვიყენებ თ. ისინი კი ულევია. იმაში, რომ მეურნეობებს, განსაკუთრებით ბსტეკი მეურნეობებს, უნდა შესაძლებლობები და რეზერვები აქვთ, დადგმულნდეთ, როცა ვეწვეიეთ გარდაბანთან მდებარე ჯანდარის საბჭოთა მეურნეობას. აქ არის მეცხოველეობის კომპლექსი. ამ ხუთი ათას ჰექტარზე მეტი საკვები მინდორია, მიწათმოქმედებაში დასაქმებული მთელი პარკი, უწუნეს რემონტს, ტენეკიერ მომსახურებას. ერთიორად, 150-მდე კაცით, შეამცირეს მუშაკთა ოდენობა, რამდენჯერმე — სპეციალისტებისა და მოსამსახურეების რიცხვი, აქ ახლა ისინი ექვსნი არიან. ანაზღაურებას ყველანი — მექანიზატორიდან აგრონომებამდე — ერთ ფულად — ბრიგადის მთელი მოგებიდან — იღებენ მთლიანი შემოსავლიდან.

და აი, პირველი შედეგები. შრომის ნაყოფიერება აგრონომეანიზებულ კომპლექსში ოჯერ და მეტად გაიზარდა. სწორედ ასეთ ზრდას მოელიან აქ საშუალოდ წელიწადში.

... ქართველ კინემატოგრაფისტებს აქვთ მოკლემეტრაჟიანი ფილმი „ოკეანრდი“. გაჯავრდა ჭაბუკი თავის ამხანაგზე — მდინარის გალმა მდგომს ესლოოდა უზარმაზარი ქვა. ტაოორცნამ შეძრა თანასოფლელები. გაზომეს — მსოფლიო რეკორდია. „გამიმარეო“, სთხოვეს. ერთხელ ისროო, მეორედ — არაფერი არ გამოუვიდა მხლოდ მაშინ შეეძლებ, თქვა, თუ გაკვავდებიო...

ზვიად ტატიშვილი, ეტყობა, უახლოვდება რეკორდს—დაუმტკიცებს ყველას, რის მოცემა შეუძლია მიწას, მაგრამ მასაც ესმის, რომ კოოპერატივის მიღმა არ მიიძლება არ დაინახო მსხვილი მეურნეობების შესაძლებლობანი ნ ი. მუხრანის საბჭოთა მეურნეობიდან რომ მოვდიოდით, კეთილეთ: — მთელი მიწა, მთელი საბჭოთა მეურნეობა რომ გქონდეს, რაგდენს მიიღებდი ჰექტარზე?

ზვიადი დიდხანს დუმდა, ანგარიშობდა.

— მეტს, — გვიპასუხა მშვიდად, საკუთარ თავში დარწმუნებულმა. — რაც უფრო დიდია მეურნეობა, მეტი შესაძლებლობებიც არის. მხოლოდ უნდა იცოდე მათი გამოყენება...

და გავიფიქრეთ: ძიებაში, ახლა რომ ყველგან დიიწყო, მხედველობდან არ უნდა გამოვუშვათ. არ უნდა დავიიწყოთ მსხვილი სამეურნეო ფორმების უპირატესობანი — შეხუთე, ძირითადი ვარიანტისა. მისი შესაძლებლობანი მართლაც ჯერჯერობით არ ყოფილა გამოყენებული — მხოლოდ ახლა, გარდაქმნის კვლევაზე, ენერგეტიკით დამოუკიდებლობა, მოქმედების თავისუფლება ელოქმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს. არ დავმალავთ, ძალიან მოგვინდა, რომ ამჯერად „გაჯავრდნენ“ ამ მსხვილი მეურნეობების მუშაკები და აგრომრეწვის დახმარებით დაამყარონ თავიანთი „რეკორდი“, რომელიც მეეფერება სწორედ მათს „მძიმე წონას“.

გ. ლეგანიძე,
ო. სტეპანენკო.

(„ბრავდის“ სპეც. კორ.)
„ბრავდა“, 1988 წ. 4/V.

თბილისის მეტრო: ახალი სადგურები

თბილისი მეტროპოლიტენი რესპუბლიკის დედაქალაქის სახეს დიდად განსაზღვრავს. იგი დიდი ხანია ქალაქელთათვის ყველაზე პოპულარული ტრანსპორტი გახდა და მგზავრთა გადაყვანის საერთო მოცულობის დაახლოებით ორმოცე პროცენტს უზრუნველყოფს. ახლა თბილისში მეტროს 19 სადგურია, რომელთა საერთო სიგრძე 25 კილომეტრია. წელს ამოქმედდება კიდევ ორი სადგური გლდანის რაიონის მიმართულებით. დაპროექტების სტადიაშია მიწოსქვეშა მაგისტრალები ვაზისუბნისა და მოსკოვის პროსპექტის მიმართულებით. სულ კი 2000 წლისთვის თბილისის მეტროპოლიტენის განვითარების გენერალური სქემით გათვალისწინებულია საექსპლოატაციოდ გადაეცეს 19 ახალი სადგური, რომლებიც ახლანდელ სადგურებთან ერთად შექმნიან ქალაქის ერთიან მძლავრ სატრანსპორტო ქსელს.

თბილისის მეტროპოლიტენის შემდგომ განვითარებასთან დაკავშირებული პრობლემები განიხილეს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში გამართულ თათბირზე.

ინფორმაციები გააკეთეს თბილისის მეტროპოლიტენის სამმართველოს უფროსმა გ. დ. ბაბუნაძემ და „თბილისგიპროგორსტროის“ სამმართველოს უფროსმა უ. ე. გოჯაიშვილმა.

თათბირის შედეგები შეიჯამა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ჯ. ი. პატიაშვილმა.

გლდანის მიმართულების ხაზის დროული ამოქმედება მეტრომშენებელთა მთავარი ამოცანაა. მაგრამ ახლა ამ უბანზე ბევრი სიძნელეა, რომლებიც აფერხებენ რიტმულ მუშაობას. ეს სადგურები საკმარისად არ არის აღჭურვილი ტექნიკით, ყოველთვის დროულად არ მარაგდება საშენი მასალით.

მაგრამ ძირითად პრობლემად რჩება მუშათა კადრების მწვავე ნაკლებობა.

„თბილისგიპროგორსტროის“ სამმართველოს კოლექტივი მუშაობს ოთხი ათასზე მეტი კაცი, რომელთაგან ბევრი თავის დროზე რესპუბლიკის სხვადასხვა რაიონებიდან ჩამოვიდა. გარკვეული ადილი გასვლის შემდეგ თბილისში ჩაეწერნენ, ახლა კი ბინის რიგში დგანან. ეს სიტუაცია აფერხებს

ხანდახან ამბობენ: კომკავშირმა ავტორიტეტი დაკარგო. უფრო სწორი იქნება თუ პარტიული ორგანიზაციაა ასეთ შემთხვევაში კომკავშირის აქტივს კი არ დაუსვამს შეკითხვა — რატომ? არამედ, ამ კითხვაზე პასუხს თავის მუშაობაში მოიტანს. სტუდენტებს, კომკავშირელებს პარტიულმა მუშაკებმა ბევრი რამ უნდა ასწავლონ, რადგან ჩვენს ასაკში ჯერ კიდევ ვსწავლობთ, არა გვაქვს ის ცხოვრებისეული გამოცდილება, რაც წინა თაობას უკვე გაუფლია. ჩვენ უნდა მოგვიწოდონ სწორი გზისაკენ, რომელსაც ხანდახან შეიძლება ვეღარ ეს ვხედავდეთ. ერთი ფაქტია კიდევ ნიშანდობლივი. პირველადი პარტიული ორგანიზაციის სტრუქტურაში ბევრ ადგილებში კომკავშირის სექტორი, რომელსაც ტრადიციულად კომკავშირის მდივანი უძღვება. ვფიქრობ ეს არ არის სწორი. აღნიშნულ სექტორს, კომკავშირულ მუშაობას უშუალოდ

რესპუბლიკა გზას ულოცავს შვილებს

(დასასრული)

განსაკუთრებით აღინიშნა, რომ შეკრების მონაწილენი ჯარში მიდიან XIX საკავშირო პარტკონფერენციის წინ, რომელიც შეაჯამებს გარდაქმნის მიმდინარეობის ზოგიერთ წინასწარ შეიტვს და განიხილავს მისი პროცესის გადრმავებისათვის პარტიულ ორგანიზაციათა ამოცანებს. კონფერენცია გიამორეკა პარტიის ცხოვრების პასუხსაგებ პერიოდში, როცა ქვეყნის ცხოვრების ყველა სფეროში თანამედროვეულ ხორცელდება ეპოქიური ცვლილებანი ეპეშრარტად რეკონსტიტუციური ხასიათის გარდაქმნები.

ისეთი როგორც ყველგან ქვეყანაში, გარდაქმნის პროცესი მიმდინარეობს არმიაშიც და ფლოტშიც, იჭიდწება პარტიის ცხოვრებისა და საქმიანობის ყველა მხარე. იმით, ვინც ჯარში სამსახურს იწყებს, უმაღლეს სამხედრო სასწავლებლებში შედის; მოუწევთ უშუალოდ მიიღონ მონაწილეობა შეიარაღებულ ძალებში მიმდინარე გარდაქმნაში, რომლის არსი ის არის, რომ გაუმჯობესდეს ჯარიბისა და ფლოტის ძალების მომზადება, განმტკიცდეს ორგანიზებულობა და დისციპლინა, გაიზარდოს შენარჩუნების, ნაწილებისა და ხომალდების საბრძოლო მზადყოფნა.

და კიდევ ერთ ღირსშესანიშნავ მოვლენაზე იყო ლაპარაკი შეკრებაზე — წელს 70 წელი უსრულდება ლენინურ კომკავშირს, რომელიც არსებობის პირველი დღეებიდანვე უაღრესად მჭიდროდ არის დაკავშირებული შეიარაღებულ ძალებთან, მათი ნამდვილი სული და გული. ალენ რა ალიოგანებენ არმიისა და ფლოტის პირველადს კომკავშირულ ორგანიზაციებში, დღევანდელი გასაწვევები ყველაზე აქტიურ მონაწილეობას მიიღებენ არმიის კომკავშირის ოქტომბერელ ორგანიზაციებში, ახალგაზრდა მეზღვაურ პატრიოტები ნამდვილი ინტერნაციონალისტები არიან.

კრებაზე ჯ. ი. პატიაშვილმა შეკრებილთა სახელით ა. ა. კოჩეტოვს მხურვალედ და გულითადად მოულოცა არმიის გენერალს წოდების მინიჭება და ულურვა წარმატებანი ახალ პასუხსაგებ თანამდებობაზე. რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციის ხელმძღვანელი გულწრფელად მიესალმა ამერკავკასიის წითელდროშოვანი სამხედრო ოლქის ჯარების ახალ სარდალს, გენერალ-ლეიტენანტ ი. ნ. როდიონოვს, და გამოთქვა რწმენა, რომ საქართველოს კომუნისტები, როგორც ყოველთვის, ერისულოვანად, ერთობლივად, შეითანხმებელად იმუშავებენ.

შეკრების მონაწილეებმა მიიღეს მიმართვა საქართველოს მოელი გასაწვევი ახალგაზრდობისადმი.

კრების შემდეგ გაიმართა კონცერტი. (სპეციფორმი).

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ანუ ზვიად ტატიშვილის „შურისძიება“. რომელიც საარჩევნო იჯარის გზას დაადგა

(დასასრული)

ლოპაკავშირის მიერ გამოყოფილ ხორცის გადასამუშავებელ ნაკადურ ხაზს. სიმძლავრე — ტონა ეტვი, ნახევარი ტონა სოსისი, სამასი კილოგრამი კუპატი დღეში. შეუძლია მიიღოს ხორცი, ორნელიც კოოპერატივმა წელიწადში გაყიდა, ორ კვირაში გამოიყენოს.

მუხრანის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი ოთარ მამელაშვილი დაუფარავი სევდით ათვალიერებდა მას. ასეთი ხაზები მათს საბჭოთა მეურნეობაში კი არა, უფიდეს მეცხოველეობის მეურნეობებშიც კი არ არის. ხოლო როცა ზვიადმა მათ თუწყა, რომ საკლოპკავშირი კოოპერატივს გამოუყოფს დანადგარს კომბინირებული საკვების საწარმოებლად („უკეთესი და უფრო იაფი იქნება, კიდრე სახელმწიფო“), მამელაშვილი სულ მთლად მოიღუშა.

მეურნეობა რომ დათვალიერეს, სუფრას მიუსხდნენ. სვამდნენ ჩაის. ქართული სუფრა ქართული სუფრაა, მთავარია სტუმრები, რომლებსაც პატივი უნდა სცე. მაგრამ იგრძნობოდა ნერვული დაძაბულობა. გვერდით ისხდნენ შეურიგებელი მტრები. ისინი, ვინც დააქერინა ორი ტატიშვილი, — რაიაომასკომის თავმჯდომარე და საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი. და ისინიც, ვინც გადაწყვიტა „შერი იძოს“.

„უფროსობა“ უენთუნაზმოდ განიხილოდა საკითხს. საბჭოთა მეურნეობისათვის, სადაც 1.650 ჰექტარი სახნავია, სამასი ჰექტარი მასივი არცთუ ისე ბევრია. მაგრამ აქ, რა მხრივაც უნდა შეხედო, პრინციპული საქმეა. ჩვენ არ ჩავეძიეთ საწინააღმდეგო ახრებს, რომლებიც წარმოშვა თვით მოგლენამ და უეჭველი სტატიკიამ, რომელშიც მოხვდნენ მოქმედი პირნი, და საბჭოთა მეურნეობის დირექტორს ვკითხეთ:

— ვინ უფრო მეტს იღებს ჰექტარი მიწიდან?

— შედარებისათვის დაწერილებით არ გაგვიანერია. მაგრამ, რა თქმა უნდა, მეტს იღებს ის,— მამელაშვილმა ზვიადზე ანიშნა. მერე დაფიქრდა და იმავე სევდიანი გამომეტყველებით დასძინა: ჩვენ რომ ასეთი უფლებები და პირობები გვქონდეს, საბჭოთა მეურნეობა ნაკლებს არ მოგვცემდა ჰექტარზე.

რთული და არცთუ ოილი საუბარი უკვე ტატიშვილის ახალი ჩანაფიქრის დეტალებს ეხებოდა...

და ეს იყო მხოლოდ ერთ-ერთი მწვავე ეპიზოდი, რომლებთთაც შედგარია გარდაქმნა. აქ, საქართველოში, ისევე როგორც სხვა ადგილებში, ბევრი მეურნეობრიობის ახალი ფორმები ძიებას. ჩვენ ვხედავდით ორა მარტო პირველ შედეგებს, არამედ ამ ძიების სხვადასხვა ვარიანტსაც.

ავვე, მცხეთის რაიონშია საგურამოს საბჭოთა მეურნეობა — ისაც მებოლტნეობის მეურნეობა. მის ფერმაში 1500 კილოგრამზე ნაკლებ რძეს წველენდნენ, აკაკი ჯღენტს, ახალ დირექტორს, ვერ დაუვიწყეთია, როგორი გაპარტახებული დაუხვდა ეს აქ ყველაფერი.

— ვმსჯელობდით, ვფიქრობდით: სანანურო ზომებით აქ ვერაფერს გახდები, საკითხი ჩკვეთრად უნდა გადაიჭრას, — ამბობდა იგი. — გავაერთიანეთ მეცხოველეები და საკვებმომპოვებლები, შევქმენთ კომპლექსური ბრიგადა — ეს უკვე საინტერესოა. მაგრამ ეს ინტერესი რომ დიდი იყოს, ბრიგადა დადავიყენეთ საარენდო იჯარაზე.

ნორმატიული პროდუქციაზე გაგვსაზღვრეთ ხელფასის ფონდი, საკვების, სხვა რესურსების ხარჯვა. მთელი შემოსავალი — რძისაგან, მისი რაოდენობისაგან, ხარისხისაგან. დაზოგილი სახსრების თითქმის სამი მეოთხედი—ბრიგადის წევრებს.

— იგივე საკვებით წესრიგის ხარჯზე დღის ნაწილი ლამის ერთისამად გაეზარდეთ, — თქვა შემდეგ აკაკი ჯღენტმა, — ფუძეა მუშაკები ნაკლები იყო.

75 კაცადან ბრიგადაში დატოვეს 25, დანარჩენები წავიდნენ მებოლტნეობაში, სადაც აკლიათ ხალხი, წავიდნენ სხვა დარგებში. ახლა ფერმაში ყველაფრის ოსტატები არიან, რამდენიმე სპეციალობას არიან დაფფლებული.

— ოჯერ და უფრო მეტს ვიღებთ, — ამბობს ნატო ბეღუკაძე, ყოფილი ვეტექიმი, ახლა კი— ვეტექიმიც, ლაბორანტიც, ვეტფერმალიც და ხელოვნური განაყოფიერების ტექნიკოსიც.

საშუალოდ ფერმაში გასამრჯელო გიიზრდება 350 მანეთამდე, მწყემსებისა კი ოთხას მანეთამდე. მაგრამ თუ წინათ იგი რეალურებელი პროდუქციის მთელი თანხის ლამის ნახევარს შეადგენდა, ახლა — მესამედზე მეტს არ შეადგენს. შრომის ნაყოფიერებაც მასზე 2,5-ჯერ უფრო სწრაფად იზრდება. ძროხაზე წლიური ნაწველი ახლა უკვე ა ბრიგენ ბა ვიდნენ სამოთასიან მიწაზე და პირველად მოუტანონ მეურნეობას მოგება.

— ესეც ხომ ყველაფერი არ არის, — ხელები გაშალა ჯღენტმა. — ბრიგადამ მოითხოვა შეკამ-ციროთ დირექციის შტატი. ასე, ოცი კაცი კანტორიდან წარმოებაში გადაგვყავს...

ესევე ვარიანტის ამბავი საბჭოთა მეურნეობა „რუისმოლეში“ შეეტყვეთ. თითქოსდა ჩვეულებრივი ოჯახური ოჯახია. მაგრამ, როგორც იტყვიან, თავისი ბეწი აქვს. მებოლტნე ისა ნანიეკა ალიო ჩამოწერილი ტრაქტორი და სატვირთო ავტომობილი, მან და მისმა ვაჟიშვილმა შეაკეთეს იგი და ახლა უკეთ მუშაობენ. ვიდრე სხვები ახალი ტექნიკით... მაგრამ ამ სამი ვარიანტიდან თითიეული თუ ბეეერ რამეში ჰგავს ამას, სხვა ზონებშიც რომ იყენებენ, მეოთხე ვარიანტი განსაკუთრებულია. მთის პატარა კოლმეურნეობებს მოუხსნეს სახელმწიფოსათვის პროდუქციის მიყიდვის ლამის მთელი მოცულობა, თითქმის მთლიანად ამცირებენ იქ მმართველ სპეციალისტთა შტატს. კოლმეურნეებს კი უთხრეს: „ყველაფერს, რასაც მიწაზე და ფერმაში მიიღებთ, თქვენია, გაინაწილეთ თქვენ შორის. და თვითონ გადაწყვეტეთ, რა, რამდენი და სად გაყიდოთ“.

— შეიძლება მოგეჩვენოთ, ეს ანარქიაა. არა, უბრალოდ გადათვალისწინეს პირობები, — გვიხსნის გურამ მგელაძე, საქართველოს მეურნეობის თავმჯდომარე. — ის რასაც იწვევენ ეს წელეილ ამ მეურნეობებში, ხომ მოსახლეობასაც კი არ ჰყოფნის. აქ კიდევ მოყიდვის გეგმაა. მერე კი სახელმწიფო რესურსებიდან შემოჰქონდათ. ნამდვილი პარადოქსია!

შტატების საქმეშიც გაითვალისწინეს პირობები. მთის რაიონებში წარმოება ერთი ბეწოა. მეურნეობებისა და რაიონული აგროსამრეწველო გაერთიანებების ანტკორები კი გაიყვნენ მართვის მეშვაკებად. რა ეკონომიაზე მეიძლება აქ ლაპარაკი — ცარიელი დანახარჯია. ზოგჯერ ცენტნერი პროდუქციის ათჯერ უფრო ძვირია, ვიდრე მისი ფასი. ამიტომაც ამცირებენ შტატს.

— უკვე ვხედავთ: მრავალ მთის მეურნეობაში ბეტი პროდუქციის მიღება დაიწყეს, ნაკლები დოტაციისა საჭირო, — თითქოსდა შეაჯამა მგელაძემ.

ზ ვ ე ნ ბ ვ ვ ე ს ბ ო ო ბ ა არაერთმნშვნელოვანი და რთული ბორობები, მრავალი ახალი პროგესისა და მოვლენის წინააღმდეგობრიობა — თვით ცხოვრებაც ხომ წინააღმდეგობრივია. მაგრამ ძიებას რომ ვაკეირდებოდთ, გვახსენდებოდა ის სამახსოვრო შეხვედრა ზვიადთან სუფრაზე. მეზრახის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორის სიტყვებიც: „ჩვენ რომ ასეთი უფლებები და პირობები გვქონდეს, საბჭოთა მეურნეობა ჰექტარზე მეტს მოგვცემდაო...“ და, როცა ეფიქრობდით ამაზე, რას გვასწავლის უწინარეს ყოველისა ბეურნეობრიობის ახალი ფორმები, მოგდიოდით ერთ დასკვნამდე: სოციალიზმს.

... ქართველ კინემატოგრაფისტებს აქვთ მოკლემეტრაჟიანი ფილმი „რეკორდი“. გაჯავრდა ჭაბუკი თავის ამხანაგზე — მდინარის გალმა მდგომს ესლოოდა ეს ზარმაცი ქვა. ტაოორცნამ შეძრა თანასოფლელები. გაზომეს — მსოფლიო რეკორდია. „გამიმარეო“, სთხოვეს. ერთხელ ისროო, მეორედ — არაფერი არ გამოუვიდა მხლოდ მაშინ შეეძლებ, თქვა, თუ გაკვავდებიო...

ზვიად ტატიშვილი, ეტყობა, უახლოვდება რეკორდს—დაუმტკიცებს ყველას, რის მოცემა შეუძლია მიწას, მაგრამ მასაც ესმის, რომ კოოპერატივის მიღმა არ მეიძლება არ დაინახო მსხვილი მეურნეობების შესაძლებლობანი ნ ი. მუხრანის საბჭოთა მეურნეობიდან რომ მოვდიოდით, კეთილეთ: — მთელი მიწა, მთელი საბჭოთა მეურნეობა რომ გქონდეს, რაგდენს მიიღებდი ჰექტარზე?

ზვიადი დიდხანს დუმდა, ანგარიშობდა.

— მეტს, — გვიპასუხა მშვიდად, საკუთარ თავში დარწმუნებულმა. — რაც უფრო დიდია მეურნეობა, მეტი შესაძლებლობებიც არის. მხოლოდ უნდა იცოდე მათი გამოყენება...

და გავიფიქრეთ: ძიებაში, ახლა რომ ყველგან დიიწყო, მხედველობიდან არ უნდა გამოვუშვათ. არ უნდა დავიიწყოთ მსხვილი სამეურნეო ფორმების უპირატესობანი — შეხუთე, ძირითადი ვარიანტისა. მისი შესაძლებლობანი მართლაც ჯერჯერობით არ ყოფილა გამოყენებული — მხოლოდ ახლა, გარდაქმნის კვლევაზე, ენერგეტიკით დამოუკიდებლობა, მოქმედების თავისუფლება ელოქმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს. არ დავმალავთ, ძალიან მოგვინდა, რომ ამჯერად „გაჯავრდნენ“ ამ მსხვილი მეურნეობების მუშაკები და აგრომრეწვის დახმარებით დაამყარონ თავიანთი „რეკორდი“, რომელიც მეეფერება სწორედ მათს „მძიმე წონას“.

გ. ლეგანიძე,
ო. სტეპანენკო.

(„ბრავდის“ სპეც. კორ.)
„ბრავდა“, 1988 წ. 4/V.

დემოკრატიზმი, საჯაროობა

არჩევნები უნივერსიტეტში

ბალე ათი წელი შესრულდება აფხაზეთის ა. მ. გორკის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის შექმნიდან. მას შემდეგ წლითი წლობით ფართოვდება და მტკიცდება უნივერსიტეტის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, იიგო შესანიშნავი ახალი სასწავლო კორპუსი. დაწყებულია სამეუნაოები უნივერსიტეტის ახალი კომპლექსის მშენებლობაზე...

მაგრამ მოხდა ისე, რომ ამ უკანასკნელ დროს აფხაზეთის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მუშაობა მთელი რესპუბლიკის საზოგადოების ყურადღების ცენტრში აღმოჩნდა და. ეს გასაკვირიც არაა: გარდაქმნის. საზოგადოებრივი ცხოვრების დემოკრატიზაციის პირობებში აქ თავი იჩინა სასწავლო-აღმზრდელობითი და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის მრავალმა ხარვეზმა. ნეგატიურ მოვლენებს ძირითადად ის განაპირობებდა, რომ პროფესორ-მასწავლებელთა შორის შეიქმნა კონფლიქტური სიტუაციები, რაც ხელს უშლიდა რექტორატის ორგანიზატორულ საქმიანობას.

ამის თაობაზე არაერთხელ იყო მსჯელობა უნივერსიტეტის პარტიულ კრებებზე, სამეცნიერო საბჭოს, სხდომებზე, ამაზე წერდა ცენტრალური და რესპუბლიკური პრესა.

ამ მოვლენებს მკაცრი შეფასება მიეცა პარტიის აფხაზეთის საოლქო კომიტეტის ამხანაგებმ. ალექსანდრ ალეფნაძემ, რომელიც განიხილავდა გარდაქმნის მიმდინარეობას საუალი და უმაღლეს სკოლაში. აღინიშნა, რომ უნივერსიტეტში ჯერ კიდევ დაბალია სასწავლო და შრომის დისციპლინა, ხშირია ხარვეზები კადრების შერჩევასა და განაწილებაში. პარტიული კომიტეტი და რექტორატი ჭარიყან მომთხოვნელობასა და მოკნილობას ვერ იჩენენ სასწავლო-საადმინისტრაციულ პროცესის ხელმძღვანელობაში. ნაკლოვანებანი როგორც სპეციალიტეტების მომზადების, ისე მათი განაწილებისა და ადგილებზე შენარჩუნების საქმეში.

ამას წინათ საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტროს ინფორმაციები ეფუძნებოდა ეროვნული ეკონომიკის ეროვნული ეკონომიკის ეროვნული ეკონომიკის

რა მოხდა ცხინვალში?

როცა ცდილობენ იცხოვრონ და უხელმძღვანელონ ქვეყეფზარად

მკითხველებმა იციან, რომ ამ რამდენიმე დღის წინათ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა განიხილა საკითხი „სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებაში სერიოზულ ნაკლოვანებათა და მათი აღმოფხვრის დამატებით ღონისძიებათა შესახებ“.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა თავის დადგენილებაში განსაკუთრებული ყურადღება გაამახვილა იმ მეტად მტკივნეულ და მნიშვნელოვან პრობლემებზე, რომლებიც არსებობს სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობის სოციალურ-საყოფაცხოვრებო პირობების უზრუნველყოფისა და სახალხო მეურნეობის განვითარების საქმეში.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიურომ არადამაკმაყოფილებლად ცნო პარტიის სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტისა და სახალხო დეპუტატთა საოლქო საბჭოს ალბასრის მუშაობა ამ მხრივ და მართებულად, დროის მოთხოვნების, გარდაქმნის სულისკვეთების შესაბამისად მიიჩნია საქართველოს კომპარტიის სამხრეთ ოსეთის საოლქო კომიტეტის მიმდინარე წლის აპრილის პლენუმის გადაწყვეტილება პარტიის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივნის მოვალეობისაგან ფ. ს. სანაკოევის განთავისუფლების შესახებ.

და მაინც, რა მოხდა ცხინვალში?

პარადი არ გაკვირვებია, რომ პარტიის საოლქო კომიტეტის შენობის წინ მდებარე მოედანზე თავი მოიყარა ასეულობით ადამიანმა. ამას თითქოს ყველა ელოდა.

ტრანსპარანტებს შორის გამოარჩევდით ერთ მათგანს: ასეთი ტექსტით: „ჩვენ მოვითხოვთ ღირსეულ ხელმძღვანელობას!“

ეს კარგად გამოხატავდა ამ სახელდახელო მიტინგის მონაწილეთა დამოკიდებულებას ამათ მიმართ, რომელთაც ეკისრებოდათ პასუხისმგებლობა ავტონომიურ ოლქში არსებული ნაკლოვანებებისათვის.

ამბობენ, პირველ დღეს, როცა ხალხი სტენეურად შეიკრიბა მოედანზე, ასეთი პლაკატიც გაჩნდა: „გადაარჩინეთ ჩვენი ბავშვები!“.

ეს უკვე ცილდებოდა უბრალო საყოფაცხოვრები პირობებით დამოწმეულ უკმაყოფილებას. ეს იყო შიში იმისადმი, რომ თუ კიდევ გაგრძელდა ოლქში ასეთი მუშაობისა და ხელმძღვანელობის სტილი, იგი მომავალ თაობას კარგს ვერაფერს უქადის.

სპობი ენ, რამაც აავსო მოთმინების ფიალა, გახლდათ მეცელის ტიფის ეპიდემია, რომელმაც იფეთქა ქალაქ ცხინვალში. ამ ფაქტმა გამოიწვია ფართო საზოგადოებრივი რეზონანსი და მოსახლეობის აშკარა უკმაყოფილება ადგილობრივი ხელმძღვანელების საქმიანობის გამო, რომელმაც გამოიჩინეს სრული უსულგულობა ცხინვალელთა კეთილეულობისადმი და საერთაშორისო ფაქტორებთან, საერთაშორისო-საყოფაცხოვრებო საკითხებისადმი, რაც დიდი ხანია აწუხებთ ოლქის მცხოვრებლებს.

ცნობილი გახდა, რომ მოსახლეობის მუცლის ტიფით დაავადების წყარო იყო წყალსადენი, რითაც მარაგდება ავტონომიური ოლქის დედაქალაქი.

რესპუბლიკის ჯანრთველობის დაცვის სამინისტროს სანეპიდსადგურის ხელმძღვანელებმა არაერთხელ მიმართეს პარტიის საოლქო კომიტეტს, სახალხო დეპუტატთა და საოლქო საბჭოს აღმასკომს — მიეღოთ ეფექტური ზომები წყალსადენში ჩადინების აღსაკვეთად, რაც შესაძლებელია ინფექციურ დაავადებათა წყარო გახდარიყო, მაგრამ ამაზე პასუხი არ ჩანდა. აღსანიშნავია ისიც, რომ ოლქის ხელმძღვანელობას მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო პირობებისა და ჯანმრთელობისადმი მეტი ყურადღება რომ გამოეჩინა, უკვე ჰქონდა საგანგაშო სიგნალები — ნაწილათა მწვავე ინფექციური დაავადებებით ავადმყოფთა საერთო მონაცემები ოქმში ორჯერ მეტია საშუალო რესპუბლიკურ მაჩვენებელზე. გარდა დამაფიქრებელი არ არის ის ფაქტიც, რომ კეხვის წყალსადენის გამწმენდი სადგურის მოწყობილობა არ გამოცვლილა და საფუძ�lიანად არ შეკეთებულა რამდენიმე ათეული წელი? მდინარე დიდი ლიახვის სანიტარიულ ზონაში, სადაც წესის მიხედვით შესვლა საერთოდ აკრძალული, თავიანთი კარვები გაშალეს მშენებლებმა და პირდასაბერ წყალში ყრიდნენ ნაგავსა თუ მშენებლობის ათასგვარ ნარჩენებს.

არც ამისთვის მოუქცევია ვინმეს ყურადღება.

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსა და ავტონომიური ოლქის შესაბამისი სამსახურები ზედიზედ აწყდნენ სსრ კავშირის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მთავარი სპეციალისტები — აკადემიკოსი ვ. ნიკიფოროვი და ამავე სამინისტროს ინსპექტორი ვ. კოლესნიჩენკო.

ცხინვალში ჩამოყალიბდა საგანგებო შტაბი. სპეციალისტები დაავადების რეგიონებში დადიოდნენ კარდაკარ და იკვლევდნენ მოსახლეობის მდგომარეობას. სასწრაფოდ მიღებული ზომების შედეგად, ჩვენსა საბედნიეროდ, თავიდან ავიცილეთ უბედური შემთხვევები“.

იქმ თუ არა წყალსადენი ერთადერთი პრობლემა სამხრეთ ოსეთში? არა!

დაბეჯითებით შეიძლება თქვას, რომ წყალსადენი უკანასკნელი წვეთია ამაზე მოსახლეობის მოთმინების ფიალაში.

შესაბამისი ორგანიზაციები სათანადო კონტროლს არ უწევდნენ და გულისყურით არ ეკიდებოდნენ ქალაქ ცხინვალისა და მთელიანად სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის მოსახლეობის სავაჭრო მომსახურების საკითხებს. საკრონ ყურადღება არ ექცეოდა სოფლის მეურნეობის პროდუქტებით მოსახლეობის უზრუნველყოფას.

კერძოზეულ მდგომარეობამდეა მისული ისეთი მნიშვნელოვანი უბანი, როგორიც არის მშრომელთა საცხოვრებელი ბინებით დაკმაყოფილება. ასე, მაგალითად, იმის გამო, რომ სამ წელზე მეტი ხნის მანძილზე ვერ შეძლეს ქალაქის ცენტრში უკვე აშენებული ერთი ცხრასართულიანი სახლის ექსპლოატაციაში გაშვება, რომ იტყვიან — უპატრონო ეკლესიას ეშმაკი დაეპატრონაო, დაიწყო ამ სახლის დარბევა და გაძარცვა.

ცხინვალში ნახავთ ოჯახებს, რომლებიც მეოთხედ საუკუნეზე მეტია ალრიცხვაზე იმყოფებიან და მოთმინებით ელოდებიან ბინებს. მიუხედავად საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს არაერთი გადწყვეტილებისა გამოყოფილა, ბინათმშენებლობის ტემპი კი მეტისმეტად დაბალია. წლიურად, საშუალოდ, ექსპლოატაციაში შედის 180 ბინა, მაშინ როცა სახლიანი ალრიცხვაზეა 2500 ოჯახი.

იმ ფაქტმა, რომ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში ვერ ზრუნავდნენ ბინებით დაკმაყოფილებაზე, ასევე ცუდ მაგალითად, ეფექტურად ასრულებდა ბინებიანი ოჯახების ადგილმამყოფელი ადმინისტრაციის ბიუროს ინსპექტორ ალ. ბ. ბაბესაძის მიერ ალკოჰოლიანი სასმელების უკანონოდ შემოტანა და რეალიზაციის ფაქტი ხინამდვილეს შეეფერება. აღნიშნული საკითხი განიხილა საწარმოო გაერთიანება „აგრომრეწვტრანსის“ სამეთვალყურეო საბჭომ და ზესტაფონის ავტოსატრანსპორტო საწარმოს დირექტორს ნ. ფერაძეს გამოუცხადა საყვედური. ამასთან მხედველობაში იქნა მიღებული ის გარემოება, რომ დეინომასალების საბჭოს ეკისტერნების კოლონა ზესტაფონის ავტოსატრანსპორტო საწარმოსთვის ახალი გადაცემულია, ხოლო შვიდი მძღოლი, როგორც მატერიალური პასუხისმგებელი პირი, უნდობლობის მოტივით განთავისუფლებულა, დანარჩენები კი გადაყვანილი არიან სხვა სამუშაოზე.

საწარმოო გაერთიანება „აგრომრეწვტრანსის“ სამეთვალყურეო საბჭომ ითხოვა ყველა ავტოსატრანსპორტო საწარმოს დირექტორი, რომ მკაცრი კონტროლი გაუწიონ მძღოლების საქმიანობას.

გ. ა. ძიძარია

ბატონთა ისტორიის მეცნიერებამ მძიმე დანაკლისი განიცადა. გარდაიცვალა გამოჩენილი აფხაზი სამეცნიერო ისტორიკოსი, თვალსაჩინო საზოგადო მოღვაწე, საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს სსრ და აფხაზეთის ასსრ მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, საქართველოს სსრ სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი, ეტლოგი, გიორგი ფენი. დასაკნინებისთვის, კონკრეტული საქმეებისთვის კი ვერა და ვერ მოიცალეს.

ზემოაღნიშნული სერიოზული ნაკლოვანებები ძირითადად განპირობებულია ოქლის პარტიული ორგანიზაციის ადგილობრივი ხელმძღვანელი ორგანოების მუშობის მოძველებული მეთოდებით. დასაანინა, რომ მათ ფეხი ვერ აუწყვეს დღევანდელობას, ვერ გათვალისწინეს ბალდქმნის მოთხოვნები და სწორედ ამის შეუფასებლობამ გამოიწვია ის, რომ შეიქნა საზოგადოებრივ ცხოვრებაში არასწორი ტენენციანგანყოფილების წარმოქმნისა და არაჯანსაღი გამოელინებების პირობები.

სავსებით სწორად და ობიექტურად იყო აღნიშნული საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში, რომ წამოჭრილი პრობლემების მიმართ ლოდინის პოზიციამ, ფუჭმა საუბარმა, მუშობაში სხვისმა მოიმედოობამ და უსისტემობამ ოქლის ხელმძღვანელები მიიყვანა მეტად დამაფიქრებელ და სავალალო მდგომარეობამდე, რამაც სამხრეთ ოსეთის მშრომელთა სამართლიანი ფიცხლყურომა და უკმაყოფილება გამოიწვია.

მართლაც რა მშვარე აღმოჩნდა ავტონომიური ოლქის პარტიული, საბჭოთა და საპეკონეო ხელმძღვანელებისათვის გულგრილობისა და უპასუხისმგებლობის ეს ნაყოფი.

რა თქმა უნდა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ სსრრიფოდ შეეჭნენ სახელმწიფო კომისია, რომელმაც განაზორციელა გადაუდებელი ღონისძიებები.

22 აპრილს პარტიის საოლქო კომიტეტის პლენუმს, რომელზეც გაათავისუფლეს ფ. სანაკოევი, დაესწრო საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ჯ. პატაკაშვილი.

ცხადია, უკეთესი კეთდება იმისთვის, რომ ავტონომიური ოლქის მოსახლეობას შეეძნა ყოველგვარი პირობები ნორმალური ცხოვრებისა და მუშობისასთვის.

ახლა მუცლის ტიფის ეპიდემია ცხინვალში თანდათან ცხრება. ქალაქში მუშაობს კვალიფიციურ სპეციალისტთა დიდი ჯგუფი და ყველაფერი კეთდება ავადმყოფთა სრული გამოჯანმრთელებისათვის.

ხორციელდება ზომები სოციალურ-ეკონომიკურ და სხვა დარგებში არსებული მნიშვნელოვანი ხარვეზებისა და ნაკლოვანებების აღმოფხვრისა და გამოსწორებისათვის.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტმა და მინისტრთა საბჭომ ნაკლულ ყურადღებას უმიობენ ტერიტორიების, შიდასაუბნო გზების, სადარბაზოებისა და სარდაფების დასუფთავებას ან კიდევ დატბორილი სარდაფების დაშრობის გეგმის შესრულებას, ცალკე წერილი თემა, რომელიც მომავალში უნდა გაკეთდეს.

თბილისის დასუფთავების და სანიტარიული მდგომარეობის მიხედვით უნდა დავასკვნათ, რომ შესაბამისი სამსახურების მუშაკებმა ყველაფერი უნდა იღონონ მდგომარეობის გამოსწორებისათვის, მუშაობის გარდაქმნა საჭიროა ყველგან და უწინარესად — ქალაქის სანიტარიული წესრიგის აღდგენაში.

დ. გაგუა,
საქალაქო სანიტარიულ-ეპიდემიოლოგიური სადგურის მთავარი ექიმი.

ნ. ნორაკიძე,
„კომუნისტის“ კორესპონდენტი.

ᲡᲘᲠᲪᲮᲕᲘᲚᲘᲐ!

ᲡᲘᲢᲧᲕᲘᲗ ᲒᲐᲜᲬᲐᲕᲚᲝᲗ ᲓᲐ ᲕᲘᲜᲬᲐᲕᲚᲝᲗ

ᲑᲐᲜᲬᲐᲓᲘᲚᲘ მოთხოვნა გაზეთებზე, ჟურნალებზე, ყოველკვირეულებზე დღეს ჩვენს ცხოვრებაში რევოლუციური ცვლილებებისა და მთლიანი საზოგადოებრივი აზრის დამოკიდებულების ერთ-ერთი მთავარი ნიშანია. პრესის სარკეში აისახება ქვეყანაში მიმდინარე ეკონომიკური და სოციალური პროცესების სულისკვეთება, და იგი თავადაც გაზდა დემოკრატიზაციის გაღრმავების აქტიური მონაწილე, საჯაროობის საფუძველი.

გარდაქმნის „სასწავლო კლასს“ უწოდებენ ახლა პრესას. ეს განსაზღვრავს თითოეული გამოცემის, ტირაჟისა და თემატიკის მიუხედავად, პასუხისმგებლობის ადგილა და საწყაოს განახლების საერთო-პარტიულ, საერთო-სახალხო საქმეში. იმაზე, თუ როგორ ასწავლონ და ისწავლონ გარდაქმნა, ჟურნალისტებმა ილაპარაკეს დღესასწაულზე, რომელიც მიეძღვნა ბეჭდვითი სიტყვის დღეს. იგი გაიმართა თბილისში 5 მაისს რუსთაველის სახელობის თეატრის მცირე დარბაზში.

რესპუბლიკის ჟურნალისტური კორპუსის სხვადასხვა თაობის, ქალაქის საზოგადოებრიობის წარმომადგენელთა გამოსვლები გამსჭვალული იყო პროფესიული დაინტერესებით, რომ პუბლიკაციები იყოს ღრმა, გულთბილი, პუბლიცისტური და ქმედითი.

დღესასწაულში მონაწილეობდა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი გ. ნ. ენუქიძე. (ᲡᲐᲥᲘᲜᲤᲝᲠᲛᲘ).

თბილისური „ნატურქოლტი“ ანუ ინფექციის კერეზი

ᲘᲡ სათაური ვარჩიეთ წერილისათვის, რომელსაც ახლავს ფოტოსურათები — დედაქალაქის „დამამშვენებელი“ ხედები, რამდენადაც ისინი არაესთეტიკური. ნურავინ დაგვიბრალებს მკაცრ ნატურალიზმს.

ბევი ან მტერი უნდა იყო ადამიანი, რომ ვერ შეიშნო, რა გაკეთდა და კეთდება თბილისქალაქის დასამშვენებლად, მისი ბუნების გასალამაზებლად ამ ბოლო წლებში. მაგრამ განა ეს უფლებას გვაძლევს თვალი დავხუჭოთ ნაკლზე, რომელსაც ყველა ვხედავთ და ყველას გვაწუხებს?

გაზაფხულმა ფრთა გაშალა. სადაცაა დაცხება. ქალაქში ამ დროს განსაკუთრებული წესრიგი უნდა იყოს. თუ რატომ, ეს ყველას კარგად მოეხსენება: სიცხეპაპანაქება და უსუფთაობა ინფექციის გავრცელების საუკეთესო ხელშემწყობი პირობაა.

სამწუხაროდ, ჩვენს მშვენიერ ქალაქში კიდევ არის კუთხეები, სადაც თვალს ვერ მოკრავთ ვერც ხეივნებს, ვერც ყვავილნარებს, თუ სხვა თვალგასახარ სანახებს. სამაგიეროდ ვვერდს ვერ აუქცევთ გარემოს ამაყოლებელ ნაგვის ფავრიეულ ეორებს.

ამ ფოტოსურათებს ქალაქის მეურნეობის იმ ხელმძღვანელებისათვის ვაქვეყნებთ, ვისაც ბინა დასუფთავება და წესრიგი ევალება. ალერ, ოქტომბრის რაიონის კიბალიჩის ქუჩაზე მდებარე ხევი; ალერ 26 კომისარის რაიონის, ვარკეთილი მე-3, IV მიკრორაიონის 412 კორპუსი, ლენინის რაიონის თემქმის დასახლების მე-10 კვარტალის 32-ე კორპუსი...

ამ ფოტოფირებზე ფიქსირებულ ადგილებიდან ზოგიერთ რაიონში მდგომარეობის შესწავლის მიზნით მოწყობილმა რეიდმა გამოავლინა, რომ ამ მხრივ კვლავ ეუფი, არადამაკმაყოფილებელი მდგომარეობა.

გლდანის, ლენინის, 26 კომისრის, ალეინინის, საქარხნო, საბურთალოს, ორჯონიკიძის, ოქტომბრის რაიონებში ნაკლები ყურადღება ეთმობა საოჯახო ნაგვის დროულად გატანასა, ამ მხრივ განსაკუთრებით ეუფი მდგომარეობაა ახალ დასახლებებში.

გლდანის რაიონის პირველ, მეორე, მეუთე და მერვე მიკრორაიონებში კორპუსების წინ მდებარე გაზონები ვასუფთავებელი არ არის, ლენინის რაიონში ბინძურდება ხევძარა თემქის დასახლების მთელ ტერიტორიაზე; მეტრო „ლერმოელეფსთან“ დანაგვიანებულია გაზონები და სკვერი. 26 კომისრის რაიონში 5 დეკემბრის ქუჩაზე ზამთრის განმავლობაში საოჯახო ნაგავი იყრებოდა, იგი დღემდე დაფარული არ არის მიწით, შეიქმნა აუტანელი ანტისანიტარიის, ბუზების გაძრავლების, ათასგვარი დაავადების გავრცელების პირობები. დაუგეველდა**

ᲡᲘᲠᲪᲮᲕᲘᲚᲘᲐ!

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲣᲠᲘ „ᲜᲐᲢᲣᲠᲥᲝᲠᲢᲘ“ ᲐᲜᲣ ᲘᲜᲤᲔᲥᲪᲘᲘᲡ ᲙᲔᲠᲔᲖᲘ

ᲓᲐᲜᲐᲠᲩᲘᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲤᲘᲠᲘ ᲓᲐᲛᲐᲜᲐᲗᲘ ᲓᲐᲛᲐᲜᲐᲗᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲤᲘᲠ

ᲣᲙᲣᲐᲠᲗᲘᲗᲘᲡᲘ

ᲡᲐᲥᲚᲔᲡᲘ ᲘᲣᲓᲘᲡᲘᲡ

5 ᲛᲐᲘᲡᲘ

ᲙᲝᲜᲤᲚᲘᲥᲢᲘᲡᲗᲕᲘᲡ

ᲣᲠᲗᲘᲔᲠᲗᲝᲒᲐ ᲓᲐᲒᲠᲫᲐᲕᲓᲔᲑᲐ

ᲬᲐᲕᲐᲠᲗᲐ. დამთავრდა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილის პ. გ. გილაშვილის მეთაურობით ინდონეზიაში სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატთა ჯგუფის ვიზიტი.

საბჭოთა პარლამენტარები შეხვდნენ ინდონეზიის ეროვნული კონსულტაციური საბჭოს თავმჯდომარეს ბ. ჯუანდას, ინდონეზიის ეროვნული საპარლამენტო ჯგუფი ეწვია ინდონეზიის პარლამენტს, სადაც შეხვდა სახალხო წარმომადგენელთა საბჭოს სპიკერს ჰ. სუჰუდს და პარლამენტის სხვადასხვა სამმართველოებისა და საპარლამენტთაშორისო თანამშრომლობის კომისიების წევრებს.

საბჭოთა პარლამენტარებმა ოლაპარაკეს სსრ კავშირის ცხოვრების სხვადასხვა სფეროში მიმდინარე გარდაქმნის პროცესზე. ყურადღება მიაქციეს საპარლამენტთაშორისო ურთიერთობის შემდგომი განვითარების მნიშვნელობას. ინდონეზიელმა პარლამენტარებმა დაადასტურეს საბჭოთა კავშირში მიწვევა. ინდონეზიის მხარემ აგრეთვე განაცხადა, რომ მზად არის ინდონეზიისა და სსრ კავშირის პარლამენტთა კონტაქტების განვითარებისათვის.

მხარეები მიემხრნენ ორი ქვეყნის საგარეო-ეკონომიკური თანამშრომლობის გაღრმავებას. ჰ. სუჰუდმა აღნიშნა, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს საკონსტრუქციო გაფართოების რეზერვების, გამოვლინებისათვის მუშაობას. საბჭოთა მხარემ უურადღება მიაქცია ინდონეზიაში მანქანების, მწყობლობის მიწოდებისა და აქ სოფლის მეურნეობის პროდუქციის შესყიდვის შესაძლებლობას.

საუბრის ბოლოს განიხილეს გამაერთიანებელი მირთვული შეიარაღების შეწყვეტასთან, სახსრების მშვიდობიანი მიზნებისათვის გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხები.

ინდონეზიელ ჟურნალისტთა მონაწილეობით მრგალ მაგიდასთან შეძავაბელი შეხვედრაზე ჰ. გ. გილაშვილმა საუკეთესო შეფასება მისცა აზრთა გაზიარებას.

ინდონეზიაში ყოფნის დროს საბჭოთა პარლამენტარების ჯგუფი ეწვია ჩაის ფაბრიკასა და ჩაის პლანტაციას.

● ᲘᲜᲓᲝᲔᲗᲘ—ᲓᲐᲜᲔᲗᲘ

ᲐᲚᲣᲗᲘᲥᲕᲔᲡ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ

ᲓᲔᲚᲘ. ინდოეთის პრემიერ-მინისტრის ოჯახე განდის მოწვეულთა დელში ოფიციალურ ვიზიტად ჩამოვიდა ავღანეთის პრეზიდენტი ნაჯიბულა. პრეზიდენტის სასახლეში გაიმართა ავღანეთის საპატიო სტუმრის შეხვედრის საზეიმო ცერემონია.

ნაჯიბულას რ. განდისთან ექნება მოლაპარაკება ავღანეთის შესახებ ქვეყნის შეთანხმებითა განხორციელების გზებზე. აგრეთვე განიხილავენ, ორმხრივი ურთიერთობის საკითხებს.

ავღანელი სტუმრის პატივსაცემად გამართულ დარბაზობაზე გამოსულნის ინდოეთის პრეზიდენტმა რ. ვენკატარამანმა აღუთქვა ავღანეთის პრეზიდენტს: „ჩვენ ინდოეთში მზად ვართ მხარი მივუდგეთ ჩვენს ავღანელ ძმებს, ყოველნაირად დავეხმაროთ მათ ომით დანგრეულის აღდგენისა და რეკონსტრუქციის ძნელი ამოცანის განხორციელებაში". მან თქვა, რომ ორივე ქვეყანა ესწრაფვის რეგიონში მშვიდობისა და სტაბილურობას, იბრძვის უცხოეთის ჩარევის წინააღმდეგ და აპირებს ერთად ითანამშრომლოს დასახული მიზნების განხორციელებისათვის.

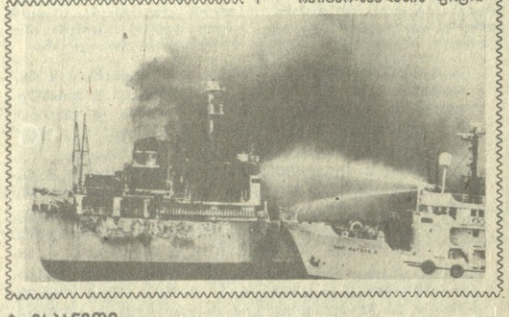

◆ ᲔᲡᲞᲐᲜᲔᲗᲘ

ᲜᲐᲢᲝᲡ ᲛᲐᲜᲔᲕᲠᲔᲑᲘ

ᲛᲐᲓᲠᲘᲓᲘ. ნატოს სამხედრო მანევრები „ოუფენ ჰეიტ-88" კოდური სახელწოდებით დაიწყო გიბრალტარის სრუტის წყლებში.

წვრთნაში, რომელიც ორ ეტაპად გაიმართება, როგორც ეფეს საააგენტო იუწყება, მონაწილეობენ ამერიკის შეერთებული შტატების, დიდი ბრიტანეთის, საფრანგეთის, იტალიის, პორტუგალიის, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის, ბელგიისა და კანადის ხომალდები და თვითფრინავები. წვრთნის მიზანია შეამოწმონ ნატოს შესაძლებლობანი გიბრალტარის სრუტისა და მისი მისასვლელების დაცვაში, თუ კრიზისი იქნება. ესპანეთი არ მონაწილეობს იმ მანევრებში, უარს ამბობს ცნოს ნატოს სამხედრო საოლოლობა გიბრალტარში.

ᲢᲔᲚᲔᲢᲐᲠᲘᲘᲡ ᲚᲔᲜᲘᲜᲓᲐᲜ

● **ᲓᲐᲛᲐᲡᲙᲝ.** სირიის დედაქალაქში მუშაობა დაამთავრა არაბული და აფრიკული სახელმწიფოების საგარეო საქმეთა მინისტრების კომიტეტმა არაბეთ-აფრიკის თანამშრომლობის საკითხებზე. სხდომებში მონაწილეობდნენ სირიის, სუდანის, კონგოს, ზამბიის საგარეო საქმეთა მინისტრები, აგრეთვე არაბული ქვეყნების ლიგის გენერალური მდივანი შედეო ქლიბი და აფრიკის ქვეყნების ერთობის ორგანიზაციის გენერალური მდივანი იდი უმარუ. როგორც სასს საგენტო იუწყება, კომიტეტის სხდომებზე მიიღეს რეზოლუციები, რომლითა მიზანია არაბული და აფრიკული სახელმწიფოების ხალხთა თანამშრომლობის განმტკიცება.

● **ᲑᲝᲜ.** ბონში ვიზიტად ჩავიდა იაპონიის პრემიერ-მინისტრი ნობორუ ტაკეშიტა, რომელიც შეხვდება გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის პრეზიდენტს რიჰარდ ფონ ვაიზეკერს, კანცლერს ჰელმუტ კოლს, საგარეო საქმეთა მინისტრს ჰანს-დიტრიხ გენშერს.

● **ᲕᲐᲨᲘᲜᲒᲢᲝᲜᲘ.** მრავალჯერადი გამოყენების ამერიკული კოსმოსური ხომალდის „დისკავერის" გაშვება გადადებულია აგვისტოს დამდეგიდან მისი დამლევისათვის. ეს განაცხადა აერონავტიკისა და კოსმოსური სივრცის კვლევის ეროვნული სამმართველოს დირექტორმა ჯეიმს ფლეტჩერმა.

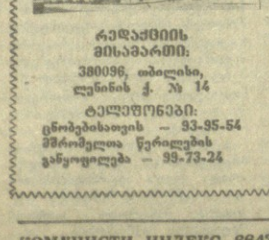

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲘᲡ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ:
380096, თბილისი, ლენინის ქ. № 14

ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲔᲑᲘ:
ცნობებისათვის — 93-95-54
მმართველთა წერილების განყოფილება — 99-73-24

ᲡᲐᲥᲝᲠᲔᲡᲞᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲝ ᲙᲣᲜᲫᲘᲔᲑᲘ:
სოხუმი — 2-40-19; ბაუმი — 3-41-69; ცხინვალი — 2-22-52; ქუთაისი — 5-26-36; რუსთავი — 14-27-87; გორი — 2-33-10; სამტრედია — 2-19-90; ზუგდიდი—2-28-40; მახარაძე — 6-34-44; ზუსტაფონი — 5-56-36; თელავი—3-12-09; ტყიბული — 25-82.

ᲐᲛᲐᲡ წინათ საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს ტრავმატოლოგიისა და ორთოპედიის სამეცნიერო ცენტრში ურთულესი ოპერაცია გაკეთდა. თოთხმეტი წლის ავადმყოფს ქ.-ს ჰქონდა მძიმე ორთოპედიული დაავადება, დეფორმირებული, ე. წ. ძაბრისებური, ანუ „მეწალის" გულმკერდი. ცენტრის ქირურგთა ბრიგადამ დოცენტ ნ. ჭოლოყავის, მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატ გ. ალბოროფის, უმცროსი მეცნიერი თანამშრომლის ვ. მიქელთაძისა და ექიმ კ. გილაურის შემადგენლობით გაუკეთა გულმკერდის პლასტიკა, რომელიც პირველია ქართველ ქირურგთა პრაქტიკაში.

ამ ფაქტთან დაკავშირებით ჩვენმა კორესპონდენტმა რამდენიმე კითხვა მისცა ცენტრის დირექტორს, ლენინური და სსრ კავშირის სახელმწიფოო პრემიების laureatsს, საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოს ოთარ ღუდუშაურს.

— ბატონო ოთარ, მიუხედავად იმისა, რომ ოპერაციიდან თითქმის 2 კვირა გავიდა, პაციენტები მაინც მთელი ქალაქის ყურადღების ცენტრში აყავთ. რომელ ანიკეტებთ ამ შეხვედრას განსაკუთრებულ მნიშვნელობას?

— ორი მიზეზის გამო: ერთი მხრივ ძაბრისებური გულმკერდი მეტად ძნიშვ ორთოპედიული დაავადებაა. იგი თითქმის ყოველთვის თანდაყოლილი ხასიათისაა და ადრეულ ბავშვობაშივე იჩენს თავს. ამ დროს გულმკერდი მკვეთრად დეფორმირებულია, ჩაზნექილია, მისი მოცულობა ძალზე მცირეა, რაც ცუდ პირობებს უქმნის გულსა და ფილტვებს. ბავშვები სუსტები იზრდებიან, სულ უმნიშვნელო დატვირთვითაც ადვილად იღლებიან, სიფაფეილიანდვე. ინვალიდობისათვის გამზადრულნი დღეგრძელებიც არ არიან.

მეორე მხრივ, ფეტტბრივად ესაა ერთადერთი ორთოპედიული დაავადება, რომლის ოპერაციული მკურნალობის მეთოდიც ჩვენს კლინიკაში დამუშავებული არ გვქონდა, ამის გამო წინა წლებში ასეთ ავადმყოფს, საგანგებო მიმართვით კაგზავნიდით მოსკოვში სამკურნალოდ, რაც, თავისთავად ცხადია, მდგომარეობიდან ვერაფერი სახარბიელო გამოსავალი იყო.

ამიტომ შარშან მოვიწვიეთ ამ დარგის წამყვანი სპეციალისტი, პროფესორი ნ. კონდრაშინი. მან ჩვენს ქირურგებთან ერთად გაკეთა ორი ურთულესი ოპერაცია. უკეთ რომ წარმოდგინონ ამ ოპერაციების სირთულე, განგიმარტავთ, რომ იკვეთება ათათი ნეკნი როგორც ერთ, ისე მეორე მხარეს, გულმკერდის მთელი წინა ნაწილი თავისუფლდება რბილი ქსოვილებისაგან და ხდება მისი ხელახალი ფორმირება. ამგვარ ოპერაციაულ ჩარევას არა მარტო დისტანციის დანაკეთილი ტექნიკა, არამედ საუკეთესოდ ორგანიზებული ანესთეზიოლოგიური და რეანიმატოლოგიური სამსახურიც სჭირდება.

წინა ორმა ოპერაციამ წარმატებით ჩაიარა, და აი, წლეულს ჩვენი ცენტრის თანამშრომლებმა ქართული ქირურგიის ისტორიაში პირველად დამუშავებდნენ გაკეთეს ძაბრისებური გულმკერდის თორაკოპლასტიკის ურთულესი ოპერაცია. გაკეთეს არა მარტო მაღალ ტექნიკურ დონეზე, არამედ მასში შეტანეს გაუმჯობესებები, რამაც ჩემი აზრით, უეჭველ ეფექტი მოგვცეს მკურნალობის სასიკეთო შედეგი. პაციენტი თავს კარგად გრძნობს და ერთ კვირაში ალბათ შინ გაეწერება.

— ამგვარად, შეიძლება ითქვას, რომ ეს ახალი მიღწევაა?

— რა თქმა უნდა. და ჩვენ ეს გვაგარეს. თუმცა ახალი ოპერაცია ჩვენთვის თვითმიზანი ხომ არ არის, მთავარია, რამდენად აუმჯობესებს იგი შედეგებს.

— ყოფილი ტრავმატოლოგიისა და ორთოპედიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის მთელი შემადგენლობა, სამედიცინო ინსტიტუტის ტრავმატოლოგიისა და ორთოპედიის კათედრა, ექიმთა დახელოვნების ინსტიტუტის კურსები, განსაგებული ორი კლინიკური, ერთი სახზოვლო-ლაბორატორიული კორპუსის და საკუთარი ექსპერიმენტული საწარმოო კომბინატის ბაზაზე, 1981 წლიდან ტრავმატოლოგიისა და ორთოპედიის სამეცნიერო ცენტრად გაერთიანდა და ერთ-ერთ უდიდეს სამედიცინო დაწესებულებას წარმოადგენს რესპუბლიკაში. ვფიქრობ, მკითხველისათვის საინტერესო იქნება გაიგოს, კონკრეტულად რა სახის დაავადებების მკურნალობას ემსახურება იგი?

— ამჟამად ჩვენს ცენტრში მოქმედებს ორ-ორი ტრავმული და ორთოპედიული განყოფილება (ბავშვთა და მოზრდილთა), აგრეთვე ტრავმის ნარჩენი მოგლეჯების, ხელბლოკის პათოლოგიის, მტეკნის დაავადებათა და დახიანებათა, ჩირქოვანი ქირურგიისა და ანესთეზიოლოგიისა-რეანიმაციის განყოფილებები, ე. ი. ჩვენ საშუალება გვაქვს ვუმკურნალოთ ფეტტბრივად ყველა სახის ტრავმასა და ორთოპედიულ დაავადებას. ალბათ არ გადავეჭარბებ, თუ ვიტყვი, რომ ჩვენს კლინიკებში ბელიკის გარეთ არჩევენ მკურნალობას. მაგალითად, ამ ბოლო ხანს პრესაში **რამდენიმეჯერ** იყო გამოქვეყნებული ცნობა იმის შესახებ, რომ ზოგიერთი ჩვენი სახელოვანი სპორტსმენი მოსკოვის ტრავმატოლოგიისა და ორთოპედიის ცენტრალურ ინსტიტუტში მკურნალობს მუხლის სახსრის დაზიანების გამო. თქვენი აზრით რატომ ხდება, ეს?

— უწინარესად შევთანხმდეთ, რომ ყველა ადამიანს აქვს უფლება თავად დადაწყვეტოს, თუ სად იმკურნალოს, თუმცა გამოგიტყდებით, პაციენტს სჯობდა წასვლა ეულს გვტკენს. ამის უფთავიანი მიზეზი სამედიცინო სასახურის ხარვეზებში უნდა ვეძებოთ, განსაკუთრებით ბოლო თოზეულეულში რომ იჩინა თავი, იმ დისპროპორციებში უნდა ვეძებთ, რომლებიც დღემდე რჩება ცენტრსა და პეროფერიებს შორის სამედიცინო პპარატურითა და სამკურნალმელო პრეპარატებით მომარაგების მხრივ. რა თქმა უნდა, ჩვენც ვცდილთ ჩვენი სამსახურის ორგანიზაციის საკითხებში, ვერც პრეს გვეჭვერს მაინდამაინც მხარს... ადამიანური ფაქტორიც, განსაკუთრებით ქართველი კაცის ხასიათიც, არ უნდა დავიწყოთ. ერთი სიტყვით, მიზეზების ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანს, ეს ცალკე საუბრის თემაა.

რაც შეეხება ჩვენს სპორტსმენებს, მაგალითს სახსრის მენისკის დაზიანების გამო მოსკოვში სამკურნალოდ გამგზავრება ფფიქრობ დროისა და სახსრების გაუმართლებელი ხარჯვა, უაზრო ფუფუნებაა. ჩვენი ცენტრის ტრავმის ნარჩენი მოგლეჯების განყოფილებას წლების განმავლობაში ხელმძღვანელობდა პროფესორი ნიკოლოზ ბურგანიძე, რომელმაც დიდი ამაგი დასდო საბჭოთა კავშირში „სპორტული ტრავმატოლოგიის" განვითარებას. მან თავის მოწაფეებთან ნ. კობახიძესთან, თ. შავგულიძესთან, ე. ქოქრაშვილთან, მ. აბესაძესთან და სხვებთან ერთად შეიმუშავა ორგანიზაციური მიმართულებები სპორტული ტრავმის, კერძოდ კი მუხლის სახსრის დაზიანებების მკურნალობაში და ბევრი სახელოვანი სპორტსმენი დაუბრუნა დიდ სპორტს, ხოლო მუხლის სახსრის მენისკის ამოკვეთას ჩვენთან მაღალ დონეზე ასრულებს თითქმის ყველა ქირურგი. უბრალოდ, იგი ძიებულია იმ აუცილებელი ოპერაციების რიცხვს, რომელთა დაუფლების გარეშეც სხვა, უფრო რთული ოპერაციებს არ ვანდობთ ექიმებს.

— ბატონო ოთარ, თქვენი, არა როგორც დაწესებულების ხელმძღვანელის, არამედ როგორც კლინიკისტისა და მეცნიერის უურადღება ამჟამად რომელ პრობლემებზეა შეჩერებული?

— როგორც კლინიკისტს მთელი ენერგია ენერგიის მიხდება ფაქტობრივად ყოველგვარი ოპერაციის გაკეთება, კოსმეტიკის ვუწევ ჩვენთან შემოსულ ყველა ორთოპედიულ ავადმყოფს და ტრავმიულ ავადმყოფებს უმეტესობას. ყოველივე ეს სამეცნიერო ლიტერატურის დამუშავებითა და სიმპოზიუმებში მოხდენილ ეფექტიანობა მიღებულ ინფორმაციასთან ერთად სამუშაოს მაძღევს ჩვენი დარგის ყველა ამჟამინდელი პრობლემის კურსში ვიყო და შეძლებისდაგვარად ჩემი წვლილი შევიტანო მათ გადაწყვეტაში. რაც შეეხება მეცნიერული კვლევა-ძიების ძირითად მიმართულებებს, ესენია: მკურნალობის კომპრესიულ-დისტრაქციული მეთოდის შემდგომი სრულყოფა და განვითარება, ძვალსახსართა სისტემის ენდოპროტეზირების საკითხები და, რაღა თქმა უნდა, ჩვენი მთავარი პრობლემა, საქართველოს „ძმიმე ჯვარი" — მენჯ-ბარძაყის სახსრის დისპლაზიური მადფორმირებული ართროზი, რომლის სიხშირით ჩვენ ერთ-ერთ პირველ ადგილზე ვართ მსოფლიოში.

— ამგვარად, წინ კიდევ ბევრი სამუშაო გიძევთ...

— ძალიან ბევრი.

— წარმატებებს გისურვებთ, დიდი მადლობა ინტერვიუსათვის.

— მადლობთ, ბედნიერად ბრძანდებოდეთ.

ᲥᲘᲠᲣᲠᲒᲗᲐ ᲞᲠᲐᲥᲢᲘᲙᲐᲨᲘ...

ᲨᲔᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲘᲗᲘ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ ᲒᲠᲫᲔᲚᲓᲔᲑᲐ!

ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲐᲨᲨᲘᲠᲘᲡ სახალხო არტისტს, სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიის ლაურეატ ვლადიმერ კანდელაკს 80 წელი შეუსრულდა. 60 წელია რაც იგი მოღვაწეობს მოსკოვის კ. ს. სტანისლავსკისა და ვ. ი. ნემიროვიჩ-დანჩენკოს სახელობის აკადემიურ მუსიკალურ თეატრში, როგორც მსახიობი და რეჟისორი.

— თბილისში ეარგა ხანია არ ვყოფილვარ, — თქვა ვ. კანდელაკმა ჩვენს სპეციალურ კორესპონდენტთან ნ. ღვინეფაძესთან საუბარში, — მაგრამ სამშობლოსთან ურთიერთობას როდი ვწყვეტ სიამოვნებით მაგონდება ის ხანა, „პერიოლა" რომ დავდგი თბილისის ოპერის, და ბალეტის თეატრში.

ოფენბახი მისი საყვარელი კომპოზიტორია. შარშან მან ნემიროვიჩ-დანჩენკოსეული „მშვენიერი ელენე" აღადგინა, — თავისი ბაბუკობლიროინდელი სპექტაკლი.

თბილისური „პერიოლა" კი, ვის არ ახსოვს — მაკარიეთი გამახალისებელი სპექტაკლი იყო. მარტო ნადი ხარაძის ენახისა არია რად ღირდა ომისგან დაღრეულულ ამ ძმიმე წლებში. სამოდამოდ დაახსოვდა ზანგ ბიბუნას (იგი ახლა პოეტია, ეროვნული „იავ-ნანა" კინოფილმიდან „ცირკი".

ვლადიმერ კანდელაკის შემოქმედებაზე ვრცელი და სერიოზული მონოგრაფია გამოსცა მოსკოვის გამომცემლობა „ხელოვნებამ". წიგნის ავტორია მოსკოვის კ. ს. სტანისლავსკისა და ნემიროვიჩ-დანჩენკოს სახელობის მუსიკალური თეატრის ლიტერატურული ნაწილის გამგე იგორ კაზენინი, რომელიც გატაცებით მოგვითხრობს ამ მდიდარი შემოქმედებითი ბიოგრაფიის მქონე ხელოვანზე. როცა ვ. კანდელაკის მიერ დადგმულ ი. შტრაუსის „ბოშათა ბარონს" დავესწარით და მას დამბადების დღე მივულოცეთ, ვ. კანდელაკმა სიამაყით აღნიშნა, რომ 60 წელი აი, აქ, ამ თეატრშია, ამ სცენაზე შეაბერდა.

— შეაბერდა?

ალბათ ეს სიტყვა მაინც პირობითია, იგი მხნედ გამოიყურება და, მისი კოლეგების თქმით, სცენაზეც ძველებურად ლაღად გრძნობს თავს.

რაკი თვით კანდელაკისავე სიტყვით იგორ კაზენინმე უკეთ არავინ უწყის მისი წარსული თუ აწმყო, ჩვენც მას ვთხოვეთ დიახაც სპეციალურად „კომუნისტისათვის" ვლადიმერ კანდელაკის შემოქმედებითი პორტრეტი.

ᲣᲬᲘᲜᲐᲠᲘᲡᲐᲓ ის მინდა ვთქვა, რომ წიგნზე მუშაობა ძალზე საინტერესოდ მიმდინარეობდა. მართლაც ბედნიერი დრო იყო, თითქმის ყოველდღე ვხვდებოდი ვლადიმერ კანდელაკს. მას განსაკუთრებით აწუხებდა ის, რომ არ დამეწერა ყველაფერი ამ დიდი რეჟისორის ცხოვრებისა.

„ნემიროვიჩ-დანჩენკოსთან რეპეტიციები ჩემთვის მშვენიერი სკოლა იყო. ეს არის მთელი ჩემი შემდგომი წარმატებების საძირკველი, აქ ვსწავლობდი არა მარტო მსახიობის პროფესიას, არამედ დისციპლინასაც, ეთიკასაც, თეატრისადმი დამოკიდებულებასაც — მგზნებარეს და მფოთიანს — ამბობს კანდელაკი და განაგრძობს:

ასე მგონია, ნემიროვიჩ-დანჩენკოს ყველა რეპეტიცია მახსოვს-მეთქი. ყველა, გარდა ერთისა — უკანასკნელის. ჩემთვის ამაში რაღაც განსაკუთრებული აზრია.

ყოველთვის, როცა სცენაზე ვარ, დარბაზში მგზავლება ჩემი მოდდგარი. იგი გვერდით მიდგას, როცა რეპეტიციებს ვატარებ, როგორც რეჟისორი. ზნირად ვესაუბრები ნემიროვიჩ-დანჩენკოზე. ახალგაზრდა მსახიობებს. მასთან ურთიერთობის დღეებს, თვეებსა და წლებს სათუთად ინახავს ჩემი გული".

მსახიობის იშვიათი, უნიკალური სცენური დიდგრძელ ობა გრძელდება. კანდელაკი სცენაზე გამოდის და ვერასოდეს ვერ შეურიგდება სპპატიო ვეტერანის ბლიკის გარეთ არჩევენ მკურნალობას. მაგალითად, ამ ბოლო ხანს პრესაში **რამდენიმეჯერ** იყო გამოქვეყნებული ცნობა იმის შესახებ, რომ ზოგიერთი ჩვენი სახელოვანი სპორტსმენი მოსკოვის ტრავმატოლოგიისა და ორთოპედიის ცენტრალურ ინსტიტუტში მკურნალობს მუხლის სახსრის დაზიანების გამო. თქვენი აზრით რატომ ხდება, ეს?

— ეჭეჭარსად შევთანხმდეთ, რომ ყველა ადამიანს აქვს უფლება თავად დადაწყვეტოს, თუ სად იმკურნალოს, თუმცა გამოგიტყდებით, პაციენტს სჯობდა წასვლა ეულს გვტკენს. ამის უფთავიანი მიზეზი სამედიცინო სასახურის ხარვეზებში უნდა ვეძებოთ, განსაკუთრებით ბოლო თოზეულეულში რომ იჩინა თავი, იმ დისპროპორციებში უნდა ვეძებთ, რომლებიც დღემდე რჩება ცენტრსა და პეროფერიებს შორის სამედიცინო აპარატურითა და სამკურნალმელო პრეპარატებით მომარაგების მხრივ. რა თქმა უნდა, ჩვენც ეცილებით ჩვენი სამსახურის ორგანიზაციის საკითხებში, ვერც პრეს გვეჭვერს მაინდამაინც მხარს... ადამიანური ფაქტორიც, განსაკუთრებით ქართველი კაცის ხასიათიც, არ უნდა დავიწყოთ. ერთი სიტყვით, მიზეზების ჩამოთვლა შორს წაგვიყვანს, ეს ცალკე საუბრის თემაა.

რაც შეეხება ჩვენს სპორტსმენებს, მუხლის სახსრის მენისკის დაზიანების გამო მოსკოვში სამკურნალოდ გამგზავრება ეფიქრობ დროისა და სახსრების გაუმართლებელი ხარჯვაა, უაზრო ფუფუნებაა. ჩვენი ცენტრის ტრავმის ნარჩენი მოგლეჯების განყოფილებას წლების განმავლობაში ხელმძღვანელობდა პროფესორი ნიკოლოზ ბურგანიძე, რომელმაც დიდი ამაგი დასდო საბჭოთა კავშირში „სპორტული ტრავმატოლოგიის" განვითარებას. მან თავის მოწაფეებთან ნ. კობახიძესთან, თ. შავგულიძესთან, ე. ქოქრაშვილთან, მ. აბესაძესთან და სხვებთან ერთად შეიმუშავა ორგანიზაციური მიმართულებები სპორტული ტრავმის, კერძოდ კი მუხლის სახსრის დაზიანებების მკურნალობაში და ბევრი სახელოვანი სპორტსმენი დაუბრუნა დიდ სპორტს, ხოლო მუხლის სახსრის მენისკის ამოკვეთას ჩვენთან მაღალ დონეზე ასრულებს თითქმის ყველა ქირურგი. უბრალოდ, იგი ძიებულია იმ აუცილებელი ოპერაციების რიცხვს, რომელთა დაუფლების გარეშეც სხვა, უფრო რთულ ოპერაციებს არ ვანდობთ ექიმებს.

— ბატონო ოთარ, თქვენი, არა როგორც დაწესებულების ხელმძღვანელის, არამედ როგორც კლინიკისტისა და მეცნიერის უურადღება ამჟამად რომელ პრობლემებზეა შეჩერებული?

— როგორც კლინიკისტს მთელი ენერგია ენერგიის მიხდება ფაქტობრივად ყოველგვარი ოპერაციის გაკეთება, კოსმეტიკის ვუწევ ჩვენთან შემოსულ ყველა ორთოპედიულ ავადმყოფს და ტრავმიულ ავადმყოფებს უმეტესობას. ყოველივე ეს სამეცნიერო ლიტერატურის დამუშავებითა და სიმპოზიუმებში მოხდენილი ეფექტიანობა მიღებულ ინფორმაციასთან ერთად სამუშაოს მაძღევს ჩვენი დარგის ყველა ამჟამინდელი პრობლემის კურსში ვიყო და შეძლებისდაგვარად ჩემი წვლილი შევიტანო მათ გადაწყვეტაში. რაც შეეხება მეცნიერული კვლევა-ძიების ძირითად მიმართულებებს, ესენია: მკურნალობის კომპრესიულ-დისტრაქციული მეთოდის შემდგომი სრულყოფა და განვითარება, ძვალსახსართა სისტემის ენდოპროტეზირების საკითხები და, რაღა თქმა უნდა, ჩვენი მთავარი პრობლემა, საქართველოს „ძმიმე ჯვარი" — მენჯ-ბარძაყის სახსრის დისპლაზიური მადფორმირებული ართროზი, რომლის სიხშირით ჩვენ ერთ-ერთ პირველ ადგილზე ვართ მსოფლიოში.

— ამგვარად, წინ კიდევ ბევრი სამუშაო გიძევთ...

— ძალიან ბევრი.

— წარმატებებს გისურვებთ, დიდი მადლობა ინტერვიუსათვის.

— მადლობთ, ბედნიერად ბრძანდებოდეთ.

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ

პირველი პროგრამა. 7.30 — „120 წუთი". 9.35 — მულტფილმები. 10.05 — ამერა — დაჯერებელი. 11.05 — ახალი ამბები. 11.15 — ჩვენი ეკონები. ბავშვთა სახლების შესახებ. 16.30 — ახალი ამბები. 16.45 — აგრომრეწვის საქმენი და საზრუნავი. 17.05 — ლენინგრადის ტელევიზიის პროგრამა. 18.25 — ახალი ამბები. 18.30 — რატომ და რისთვის. სპბავშვო გადაცემა. 19.00 — სკოლა: ცვლილებათა ხანა. 19.45 — დღეს მსოფლიოში. 20.05 — ფილმ-კონცერტი. 20.35 — მაყურებელთა წერილების მიხედვით. დოკუმენტური ფილმი „მარშალი გუკოვი. ბიოგრაფიის ფურცლები". 22.00 — „ვრემია". 22.40 — გარდაქმნის პროგრამა. 22.50 — „სიმღერა-88". 23.00 — „რა? სად? როდის?". 0.30 — თვალსაზრისი.

მეორე პროგრამა. 9.00 — დილის ვარჯიში. 9.15 — სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი „წითელი არმიის მომღერალი". 9.35 და 10.35 — გარემო სამყარო. 9.55 — სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი. 10.05 და 12.05 — ინგლისური ენა. 10.55 — სამეცნიერო-პოპულარული ფილმი „ბამარჯვების დრამა". 11.05 — გენეტიკური ინჟინერია. 11.35 — ბ. ნ. ბოლევეი. „ამბავი ნამდვილი ადამიანისა". 12.35 — მხატვრული ტელეფილმი „მიდიოდნენ ტრამვაით ილეი და პეტროვი". 13.40 — დოკუმენტური ტელეფილმი „სტავროპოლი. ქალაქის დღეობა". 14.15 და 19.00 — ახალი ამბები. 19.10 — დოკუმენტური ფილმი „ჩერილი". დასავლეთგერმანელ რეკანსტრუქტორზე, რომელსაც ხელს არ აძლევს მეორე მსოფლიო ომის შედეგები. 19.30 — „ხალხური საკრავების სმები". 20.00 — ცხოველთა სამყაროში. 21.00 — „ძალი ნებისა, პატარებო!" 21.15 — კინოჟურნალი „აღმოსავლეთ ციმბირი". 21.25 — „მოყვარხარ, სიცოცხლეს!" ტელეფოტოკონკურსი. 21.30 — მუსიკალური კოსკეი. 22.00 — „ვრემია". 22.40 — გარდაქმნის პროგრამა. 22.50 — მხატვრული ფილმი „იმოქმედეთ ვითარების ეკალობაზე". 23.55 — ახალი ამბები.

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘ

პირველი პროგრამა. 13.00 — „ნაუადღევს". 13.50 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ამბარობი". 14.00 — ფიზიკის ტელეკურსი. 14.30 — დოკუმენტური ფილმი „ვიდრე ვგიან არ არის". 15.30 — საინფორმაციო გადაცემა (რუსულ ენაზე). 15.40 — დღეს თბილისის კინოთეატრების ეკრანებზე. 15.50 — შეკვისწავლოთ ფრანგული ენა. 16.20 — ჯადოსნური ეკრანი. 16.35 — ქართული დოკუმენტური ფილმი „ბაუშუნ". 16.55 — „სიტყვა ყოველი სიყვარულით მეეროდეს მინდა". გ. ძნელაძე. 17.25 — მოსწავლეთათვის. საინსტრუქციო მუსიკის კონცერტი. 17.55 — პასუხი ტელეშეკითხვებზე. 18.35 — „საუბრები არქეოლოგიაზე" (საჩხერე). 19.05 — „რეკლამიანი წერილი მოვიდა". 20.00 — მოამბე. 20.35—„ათას წელს გასაძლებს შენი მშვენება". ტიციან ტაბიძე. 21.55 — საქართველოს საწარმოსო ცისფერ ეზოზე. 22.00 — „ვრემია". 22.40 — გარდაქმნის პროგრამა. 22.50 — მხატვრული ტელეფილმი „ფილმი, მხახიობი, როლი". 0.30 — „თვალსაზრისი".

მეორე პროგრამა. 17.50 — მოულმეტრაჟიანი სატელევიზიო მხატვრული ფილმი „უკანასკნელი ბურთი". 18.40 — სატელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „მოიხედე ხვალ". 19.15 — მოსწავლეთათვის ფიზიკა. 20.00 — მოამბე. 20.35 — მხატვრული ფილმი „მაქიი ტომი".

ᲤᲐᲥᲢᲘ ■ ᲛᲝᲕᲚᲔᲜᲐ ■ ᲙᲘᲜᲝᲤᲘᲚᲛᲘ

ᲛᲘᲡᲐᲑᲐᲫᲘ ᲛᲐᲒᲐᲚᲘᲗᲘᲗ

ᲐᲑᲐᲠᲛᲚᲐᲕᲠᲘᲡ რაიონის ნიკორწმინდის საშუალო სკოლის მოსწავლეებმა კარგი საქმე წამოიწყეს — შეიქმნა **„ახალგაზრდული, როზლის წევრებმა პირველი სამუშაო დღე ჭელიშის ღვთისმშობლის მონასტრის დასუფთავებაა-გაწმენდით დაიწყეს.**

მალე თავის სიტყვას რეცენზიტორები და არქეოლოგები იტყვიან. მოსწავლეების კეთილშობილური მაგალითი მისაბაძი უნდა გახდეს რაიონის პიონერო-მოსწავლეებისათვის.

▼ ▼

**ᲓᲐ